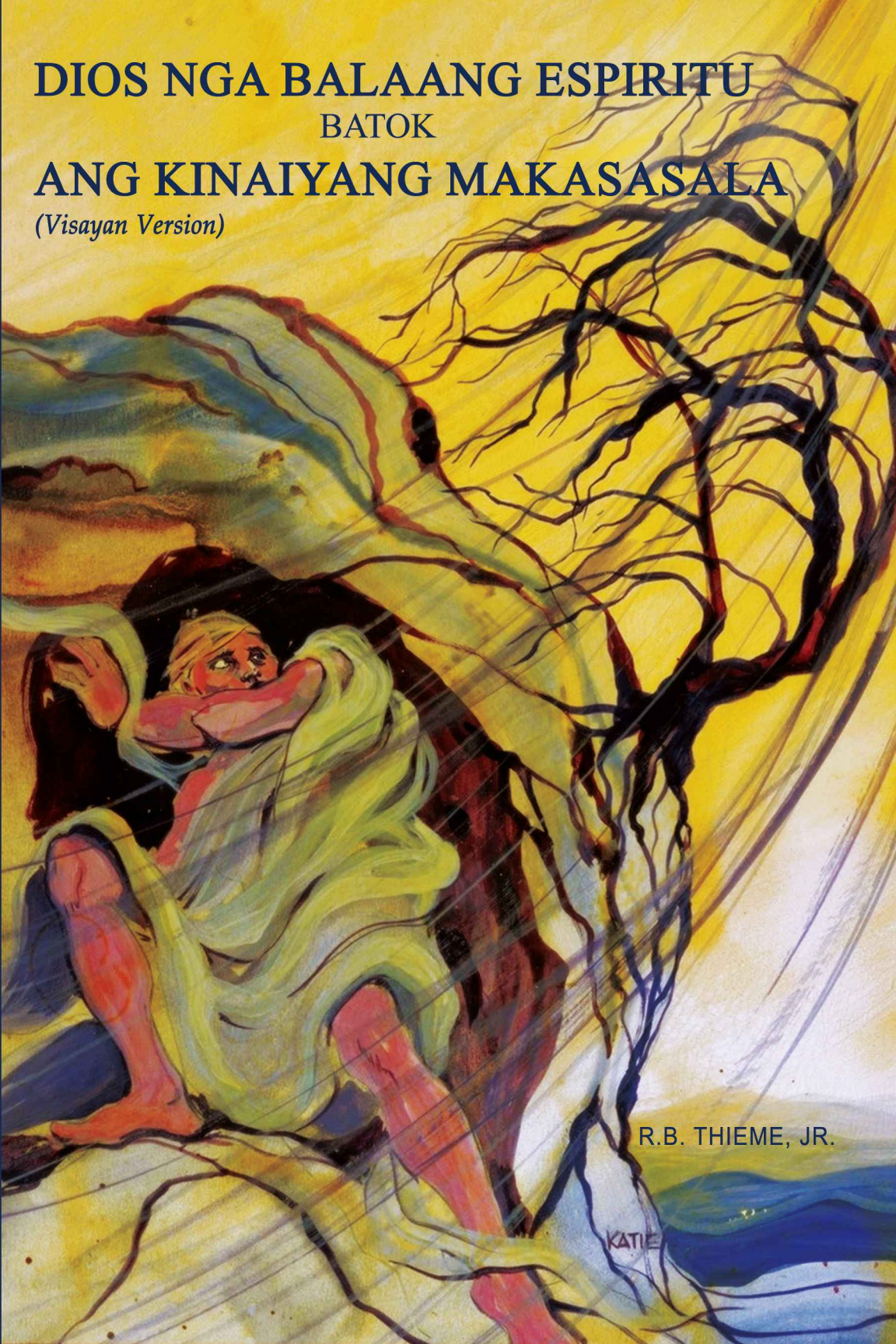
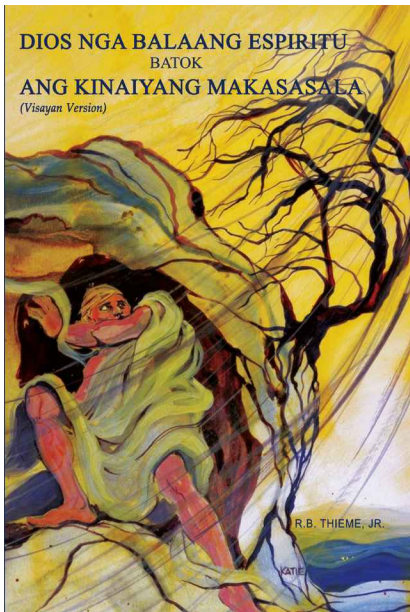

DIOS NGA BALANG ESPIRITU
BATOK
ANG KINAIYANG MAKASASALA
(Visayan Version)

R.B. THIEME, JR.

KATIE

Ug kini nahitabo sa dihang si Elijah nakadungog *niini*, nga siya miputos sa iyang nawong diha sa iyang kupo, ug migawas ug mibarog sa agianan sa langub. Ug paminaw, usa ka tingog ang *miabut* ngadto kaniya ug miingon, “Unsay imong gibuhath dinhi, Elijah?”

1 Mga Hari 19:13

DIOS NGA BALANG ESPIRITU
BATOK
ANG KINAIYANG MAKASASALA

R. B. THIEME, JR.

R. B. THIEME, JR., BIBLE MINISTRIES
HOUSTON, TEXAS

PALISIYA SA PINANSIYAL

Wala gayuy bayad para sa bisan unsa nga materyal gikan sa R. B. Thieme, Jr., Bible Ministries. Si bisan kinsa nga nagtinguha sa pagkat-on sa Bibliya makaangkon sa among mga publikasyon, DVDs, ug MP3 CDs nga walay obligasyon. Ang Dios mao ang naghatag sa doktrina sa Bibliya. Tinguha namo nga mapakita ang Iyang grasya.

R.B. Thieme, Jr., Bible Ministries maoy usa ka ministeryo sa grasya ug kinatibuk-ang gipadagan sa boluntaryong mga kontribusyong. Walay listahan sa presyo para sa bisan unsa sa among materyales. Walay salapi nga gipangayo. Kun ang pagkamapasalamaton para sa Pulong sa Dios maoy naghatag og kagana sa usa ka magtotoo aron mohatag, siya adunay pribilihiyo sa paghatag og kontribusyong para sa pagpakaylap sa doktrina sa Bibliya.

Orihinal nga naimprinta isip GOD THE HOLY SPIRIT VS. THE SIN NATURE niadtong tuig 1973, 1974, 1977, 2000, ug 2013 ni R. B. Thieme, Jr. Unang edisyon napatik niadtong 1973. Ikalimang edisyon napatik niadtong 2013.

Kini nga basahon napatik gikan sa mga pagtulon-an ug mga wala naimprinta nga mga sinulat ni R.B. Thieme, Jr.

Sa pag-order niini nga libro sa English, kontak:
R. B. Thieme, Jr., Bible Ministries
P.O. Box 460829, Houston, Texas 77056-8829
www.rbthieme.org

Walay kabahin niining publikasyon nga ipasanay o ipadala sa bisan unsang porma o sa bisan unsang pamaagi, elektroniko o mekanikal, lakip na ang seroks, rekord, o sa bisan unsang sistema sa pagtipig ug pag-abli sa impormasyon, nga walay nakasulat nga pagtugot gikan sa tigmantala.

Ang Kasulatan gikuha gikan sa GOD THE HOLY SPIRIT VS. THE SIN NATURE nga libro mismo og gihubad sa Binisaya.

Napatik sa Tagbilaran City, Bohol, Philippines, 2016.

Gihubad ngadto sa Binisaya nga pinulongan ni Jerome L. Salutan. Gitan-aw pagbalik nila ni Amado D. Carejo, David C. Vicoy ug Raflyn H. Salutan. Pinatik nga may pagtugot sa R. B. Thieme, Jr., Bible Ministries.

Mga Sulud

Pasiuna.....	v
Ang Kinaiyang Makasasala	1
Ibabaw ug Ubus nga mga Lingin	5
Pagbutang sa Pasundayagan	8
Elijah, ang Espirituhanong Higante	11
Elijah, ang Karnal nga Higante	13
Unsaon Man Nimo “Pagpuyo”?	16
Pagsabut ni <i>Yahweh</i>	19
Ang Ginoo Milabay	19
Ang Waykapuslanan nga Magtotoo.....	21
Espirituwalidad ug ang Balaod ni Moses.....	21
Ang Bag-ong Balaod	27
“Pagpapuno diha sa Espiritu”	31
Ang Pagpakita sa Bag-ong Balaod	34
Ang Paghimaya ni Jesu-Kristo	37
Ang Pagpakigbisog para sa Pagkontrol	39
Pagpakasala batok sa Balaang Espiritu	40
Pagtubo ug Pagkahamtong	42
Pakapin sa Basahon A: Doktrina sa Ang Anghel ni <i>Yahweh</i>	45
Pakapin sa Basahon B: Doktrina sa Ministeryo Balaang Espiritu	47
Pakapin sa Basahon C: Ang mga Absoluto	50
Timan-anan sa Kasulatan.....	57

Pasiuna

Sa dili pa ikaw magsugod sa pagtoon sa Bibliya, kon ikaw usa ka magtotoo diha kang Ginoong Jesu-Kristo, siguroha nga imo nang gihinganlan ang imong mga sala sa pribadong pamaagi ngadto sa Dios nga Amahan.

Kon kita magsugid sa atong [nahibaloan] mga sala, Siya matinumanon ug matarong nga mopasaylo kanato sa atong [nahibaloan] mga sala ug nga mohinlo kanato gikan sa tanang [wala-mahibaloi ug nahikalimtan na nga mga sala] dipagkamatarong. (1 Juan 1:9)

Ikaw anaa na dayon sulud sa fellowship uban sa Dios, napuno diha sa Balaang Espiritu, ug andam na sa pagkat-on sa doktrina sa Bibliya nga gikan sa Pulong sa Dios.

“Ang Dios espiritu, ug kinsa kadtong magasimba Kaniya kinahanglan magasimba diha sa [ang pagpuno sa] espiritu ug [biblikal] kamatuuran.” (Juan 4:24)

Kon ikaw wala pa sa kinaugalingon nga mitoo diha ni Ginoong Jesu-Kristo isip imong Manluluwas, ang isyu dili ang pagsugid sa imong mga sala. Ang isyu mao ang bugtong pagtoo diha ni Jesu-Kristo lamang.

“Siya kinsa nagtoo diha sa Anak adunay waykatapusang kinabuhi; apan siya kinsa wala nagsunud [ang sugo sa pagtoo] sa Anak dili makakita sa kinabuhi, hinoon ang kaligutgut sa Dios magpabilin diha kaniya.” (Juan 3:36)

A NG PULONG SA DIOS buhi ug labing gamhanan, mas hait pa kay sa bisan unsang duhay-sulab nga espada, motusuk bisan pa ngadto sa nagpahimulag sa kalag ug sa espiritu, ug sa mga lutahan ug sa kauyokan, ug maoy usa ka kritiko sa mga panghunahuna ug mga pagtinguha sa kasingkasing. (Mga Hebreohanon 4:12)

Ang tibuuk nga Kasulatan sa Dios-gipaginhawa, ug maginansyahon alang sa doktrina, alang sa pagbadlong, alang sa koreksiyon, alang sa pagpanudlo ngadto sa pagkamatarong; aron ang tawo sa Dios basin ra mahimong hamtong, sa hingpit gisangkapan ngadto sa tanang maayong mga buhat. (2 Timoteo 3:16-17)

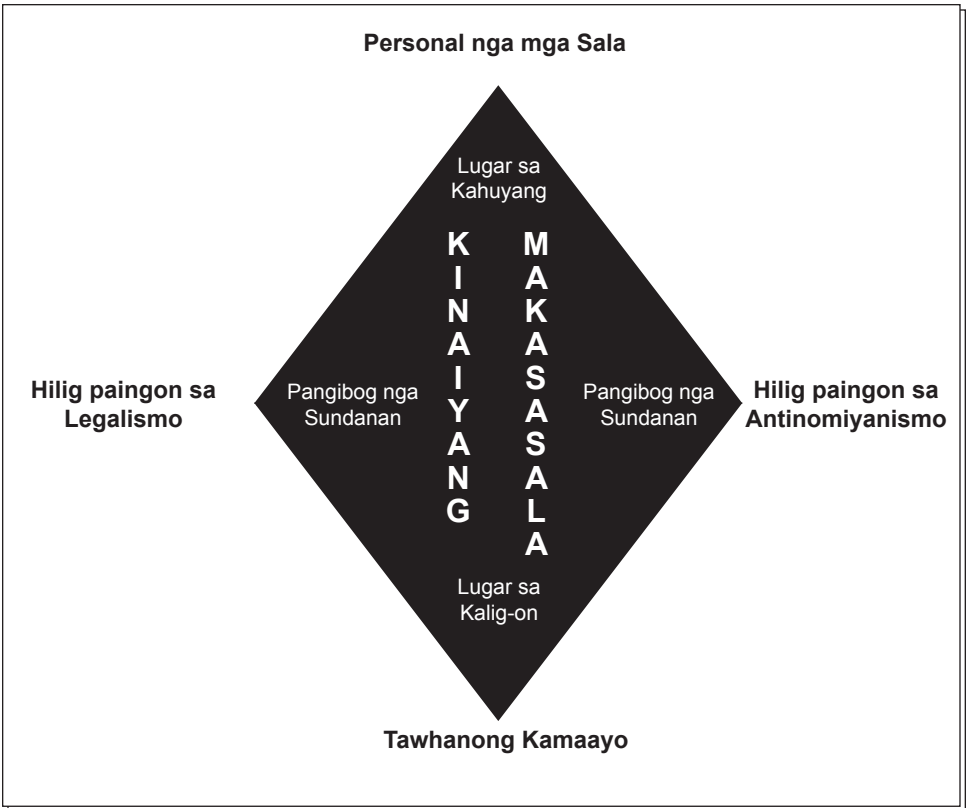
Pagtoon aron pagpakita sa imong kaugalingon nga aprobado ngadto sa Dios, usa ka magbubuhat nga dili kinahanglan nga maulaw, sa insakto nga nagbahinbahin sa pulong sa kamatuuran. (2 Timoteo 2:15)

ANG KINAIYANG MAKASASALA

KAY SAMTANG IKAW BUHI PA ang kinaiyang makasasala ug ang Dios nga Balaang Espiritu susamang anaa isip permanenteng mga residente diha sa imong mamatay nga lawas ug padayong makig-away para sa pagkontrol sa imong kalag. Sa dihang ang Balaang Espiritu nagkontrol sa imong kalag, ikaw maoy espirituwal. Kon ang kinaiyang makasasala nagkontrol sa imong kalag, ikaw maoy karnal. Kon ikaw magpili aron makasala, ang kinaiyang makasasala ang makadaog sa away. Ikaw dili mawad-an sa imong kaluwasan o sa imong waykatapusang relasyon uban sa Dios, apan ikaw temporaryong mawad-an sa fellowship uban Kaniya.

Ang kinaiyang makasasala mao ang sentro sa tawhanong pagrebelde ngadto sa Dios ug maoy sa lainlaing gihinganlan diha sa Kasulatan isip “sala” (usa ka usahan nga pungan—Mga Taga-Roma 7:13), “unud” (Mga Taga-Galacia 5:16), ug “karaang tawo” (Mga Taga-Efeso 4:22, KJV). Ang kinaiyang makasasala maoy nakuha ni Adan diha sa iyang pagkalaglag ug mao ang sunud nga gipasa sa kaliwatan pinaagi sa lalaki diha sa pakighilawas (Genesis 5:3). Gawas lang sa perpektong pagkatawo ni Jesu-Kristo, kini mao ang usa ka hinungdanong

kabahin sa matag tawhanong binuhat nga nagpuyo diha sa selyulang gambalay sa lawas (Mga Taga-Roma 6:6; 7:5, 18). Sa higayon sa lawasnong pagkahimugso sa dihang ang Dios nag-impuyut sa kalagnong kinabuhi, Siya usab nag-impuyut sa orihinal nga sala ni Adan ngadto sa kaliwatang naporma nga kinaiyang makasasala (Mga Taga-Roma 5:12).¹ Busa, ang matag tawo maoy natawo nga sa lawasnon buhi apan patay sa espirituhanon. Ang kinaiyang makasasala maoy labaw nga

KINAIYANG MAKASASALA

1. R. B. Thieme, Jr., *The Integrity of God* (Houston: R. B. Thieme, Jr., Bible Ministries, 2005), 60-70. Mosunud-niini, ang mga panimaan sa akong mga libro magkutlo lamang sa tagsulat, titulo, petsa sa pagmantala (diha sa unang pakisayran), ug panid (mga panid).

kamandoan diha sa tawhanong kinabuhi (Mga Taga-Roma 6:12). Ang kinaiyang makasasala maoy gilangkuban sa usa ka lugar sa kahuyang, ang gigikanan sa tentasyon para sa personal nga mga sala (Mga Hebreohanon 12:1); usa ka lugar sa kalig-on, nga naghimo sa tawhanong kamaayo (Isaiah 64:6; Mga Hebreohanon 6:1); usa ka hilig paingon sa legalismo, nga mao ang kinaugalingong-pagkamatarong (Mga Taga-Roma 7:7), o antinomianismo, nga mao ang pagkamasagaron (Mga Taga-Galacia 5:19-21); ug ang usa ka pangibog nga sundanan, nga mao ang pangpadasig padulong sa bisan asang hilig (Mga Taga-Efeso 2:3).²

Ang imong kinaiyang makasasala mao ang gigikanan sa tentasyon sa sala, apan ang imong kabubut-on mao ang gigikanan sa sala. Ang kinaiyang makasasala dili makahimo kanimo nga makasala, kini magatental lamang kanimo aron makasala. Sa dihang ikaw magpili aron motugot ngadto sa kinaiyang makasasala, ikaw maoy anaa sa karnalidad ug ikaw dili makapuyo sa Kristohanong kinabuhi o makahimaya sa Dios. Bisan pa, ang Dios mibutang diha sa imong pagmando sa mga kasangkapan aron masiguro ang kadaugan sa Balaang Espiritu diha sa imong kinabuhi.

Atong tan-awon kini nga kahon nga nagrepresentar sa lawas sa Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo.³ Kita adunay kalag nga gilangkuban sa pagkahibalo-sa-kaugalingon, mentalidad, kabubut-on, ug konsensiya (mga sumbanan ug mga sukdanan). Kita adunay usa ka tawhanong espiritu nga gibuhat pinaagi sa Balaang Espiritu sa higayon sa pagkatawo-pag-usab para sa impyutasyon sa waykatapusang kinabuhi.⁴ Kita adunay usa ka kinaiyang makasasala diha sa selyulang

2. Thieme, *The Plan of God* (2003), 9-15; *Rebound and Keep Moving!* (1993), 6-9.

3. Ang Kapanahonan sa Simbahan misugod diha sa Pentekostes, A.D. 30, ug matapos ngadto sa pagkabanhaw o Pagsakgaw sa Simbahan (1 Mga Taga-Tesalonica 4:14-17).

4. Pagkatawo-pag-usab mao ang espirituhanong pagkahimugso, o pagka "natawo pag-usab," nga mahitabo sa higayon sa kaluwasan. Tan-awa sa Thieme, *The Integrity of God*, 117-18, 136-42.

gambalay sa lawas. Ang Dios nga Balaang Espiritu usab nagpuyo sa atong mga kalawasan, apan bugtong ang pagpuno sa Balaang Espiritu ang nagkontrol sa atong mga kalag.⁵ Kita dili gayud mawad-an sa pagpuyo nga presensiya sa Espiritu (Mga Taga-Roma 8:9), apan kon kita makasala, kita mawad-an sa pagpuno sa Espiritu. Busa, kita maoy gimandoan aron mapuno diha sa Espiritu (Mga Taga-Efeso 5:18), apan kita maoy wala gayud gimandoan aron pagapuy-an sa Espiritu.

LAWAS SA KAPANAHONAN SA
SIMBAHAN NGA MAGTOTOO

O wala ka ba nasayod nga ang imong lawas maoy usa ka templo sa Balaang Espiritu kinsa maoy anaa [nagpuyo] kanimo, kansang anaa kanimo nga gikan sa Dios, ug nga ikaw maoy dili sa imong kaugalingon? (1 Mga Taga-Corinto 6:19)⁶

Diha sa Karaang Testamento ang Dios mipuyo diha sa usa ka katukuran, ang Tabernakulo o “templo” sa Israel. Bisan pa, diha sa Kapanahonan sa Simbahan ang Dios wala na magpuyo diha sa mga tabernakulo nga gihimo diha sa mga kamut; Siya nagpuyo sa “templo” nga mao ang imong lawas. Diha sa Exodo 25:8, ang Tabernakulo (pagkahuman, ang Templo)

5. Thieme, *The Divine Outline of History: Dispensations and the Church* (1999), 131-33; *The Integrity of God*, 126-29.

6. Ang tanang mga Kasulatan niini nga libro maoy gikutlo gikan sa *New American Standard Bible* (NASB). Ang sinanggaang komentaryo naghulagway sa pagpalapad sa NASB nga paghubad og gitudlo diha sa Bibliyahanong klase nga mga pakigpulong (abilabol diha sa MP3 CD gikan sa R. B. Thieme, Jr., Bible Ministries, Houston, Texas).

maoy gihulagway ngadto sa usa ka “santuwaryo.” Busa, sa tinuud, kini nga bersikulo nag-ingon: “Ang imong lawas maoy usa ka santuwaryo sa Balaang Espiritu.”

Usa ka adlaw dihay usa ka estranghero milakaw sulud sa Simbahan sa Berachah ug nangutana kanako asa man ang santuwaryo nahimutang. Ako mitubag, “Ania dinhi.” Siya nangutana pag-usab, “Asa man?” Ako mibalik pag-ingon, “Ania dinhi,” ug mitudlo sa akong-kaugalingon. Siya miingon, “Ikaw wala makasabut”; human-niadto ako mitubag, “Ikaw ang wala makasabut! Kon ikaw nangita sa awditoryom, kanaog anang agianan ug liko padulong sa too.” Siya nakugang ug miingon, “Awditoryom?” Busa ako mipatin-aw, “Oo, ang katapusang santuwaryo nga gihimo sa tisa ug mortar maoy giguba niadtong A.D. 70 pinaagi sa mga pundok sa kasundalohan ni Titus sa dihang sila misulud sa mga koral sa Jerusalem ug miguba sa siyudad.”

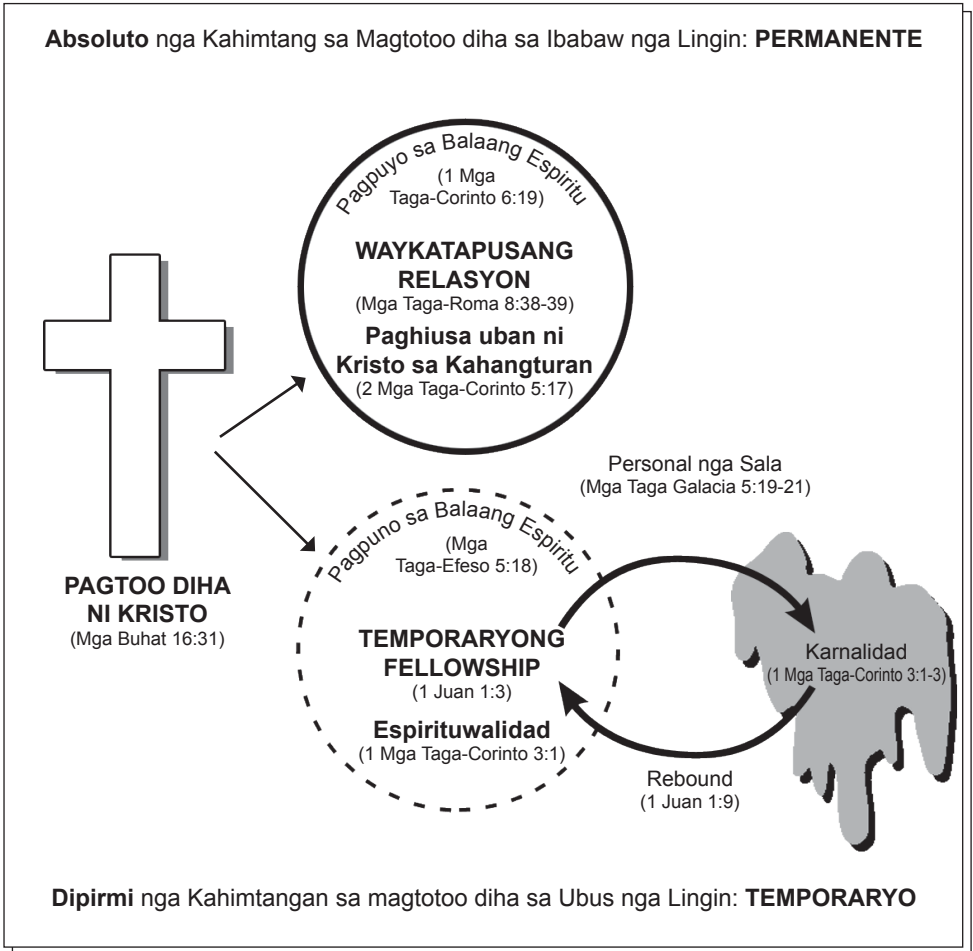
Usahay, kini maoy malisud nga mobiya diha sa karaang mga panghunahuna. Apan, diha sa tinuud nga pasabut sa pulong, walay simbahan ang makaangkon sa usa ka santuwaryo. *Ikaw* mao ang santuwaryo! Bisan pa og ikaw maoy espirituwal o karnal, hamtong o dihamtong, ang Balaang Espiritu dili gayud mobiya sa imong lawas sa panahon sa imong pagkinabuhi dinhi sa kalibutan. Apan ikaw ang maghukum kon Siya ba magkontrol sa imong kalag o dili.

IBABAW UG UBUS NGA MGA LINGIN

Sa higayon sa kaluwasan ang Balaang Espiritu nagbutang sa matag Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo diha sa paghiusa uban ni Kristo isip kabahin sa katloan og siyam ka dimabakwing mga absoluto.⁷ Kini nga mga absoluto nagpatin-

7. Tan-awa sa Pakapin sa Basahon C.

aw sa atong bag-ong posisyon diha ni Kristo. Akong gusto madibuho kini diha sa usa ka lingin nga nagrepresentar sa waykatapusang kinabuhi. Kita dili gayud makagawas nianang ibabaw nga lingin.

IBABAW UG UBUS NGA MGA LINGIN

Sa higayon sa kaluwasan kita mao usab ang napuno diha sa Balaang Espiritu, ang bugtong mabakwi nga absoluto, nga akong gibutang sulud sa ubus nga lingin. Kining ubus nga lingin nagrepresentar sa espirituwalidad—usa ka absoluto nga

kahimtang, dili usa ka dipirmi nga kasinatian. Ang espirituwalidad mao ang yawe ngadto sa espirituhanong pagtubo. Ang pagpuno sa Balaang Espiritu mao ang divine nga probisyon para sa temporaryong fellowship, para sa pagsabut sa doktrina, ug para sa paggamit sa espirituhanong kinabuhi (Juan 14:26; 16:13; Mga Taga-Galacia 5:16). Bisan pa, sa dihang kita makasala, kita mawad-an sa pagpuno sa Balaang Espiritu ug maglihok pagawas sa ubus nga lingin ngadto sa karnalidad. Wala gayuy espirituhanong kalagsik diha sa karnalidad. Ang bugtong paagi pabalik ngadto nianang ubus nga lingin sa fellowship uban sa Dios ug aron mogamit sa espirituhanong kinabuhi mao ang pinaagi sa rebound.⁸

Kon [tingali atong buhaton ug tingali atong dili buhaton] kita magsugid sa atong mga sala [pag-angkon sa atong nahibaloang nga sala], Siya [Dios] matinumanon ug matarong nga mopasaylo kanato sa atong mga sala ug nga mohinlo [maglimpyo] kanato gikan sa tanang dipagkamatarong [wamahibaloi nga mga sala]. (1 Juan 1:9)

Sa dihang kita morebound pinaagi sa paghingalan o pag-angkon sa tanan natong nahibaloang mga sala sa pribado ngadto sa Dios nga Amahan, ang Balaang Espiritu maoy gawason aron mopuno o mokontrol sa atong mga kalag. Tungud sa Iyang divine nga gahum nga naglihok nga dimakita diha sa atong mga kinabuhi, kita makahimo nga motigum sa usa ka imbentaryo sa doktrina diha sa atong mga kalag, kita makahimo aron motubo ngadto sa espirituhanong pagkahamtong, ug kita makahimo aron makabuhay sa “bunga sa Espiritu” (Mga Taga-Galacia 5:22-23).

8. Thieme, *Rebound and Keep Moving!*

PAGBUTANG SA PASUNDAYAGAN

Ang Dios nga Amahan mao ang magbubuhat sa plano sa grasya para sa katawhan ug kini nga plano adunay tulo ka mga bahin. Ang kaluwasan, gihatag pinaagi sa mapulihong espirituhanong kamatayon ni Ginoong Jesu-Kristo, maoy bahin uno. Ang probisyon sa Dios misugod diha sa birhen nga pagkahimugso ni Kristo ug natapos diha sa Iyang kamatayon, pagkabanhaw, pagsaka, ug sesyon ngadto sa toong kamut sa Amahan (Mga Hebreohanon 1:3). Tungud kay ang pagkatawo ni Kristo gidawat sa langit, ang mga magtotoo maoy gidawat usab “ngadto sa Gihigugma [Kristo]” (Mga Taga-Efeso 1:6). Ang bahin uno mao ang higayon sa kaluwasan pinaagi sa pagtoo lamang diha ni Jesu-Kristo lamang.

“Too diha ni Ginoong Jesus, ug ikaw maluwas.”
(Mga Buhat 16:31*b*)

Kon si bisan kinsa ang nagtoo sa Ebanghelyo nga mensahe nga ang kaluwasan maoy usa ka libreng gasa gikan sa Dios pinaagi ni Kristo kinsa namatay didto sa krus isip usa ka puli para sa silot sa sala ug kamatayon, siya maoy naluwas para sa tibuuk eternidad.⁹

Kay ang mga bayad sa sala mao ang kamatayon, apan ang libreng gasa sa Dios mao ang waykatapusang kinabuhi diha ni Kristo Jesus nga atong Ginoo. (Mga Taga-Roma 6:23)

Ang kaluwasan mao ang pareha sa tibuuk tanang tawhanong

9. Thieme, *The Barrier* (2003); *A Matter of Life and Death* (1990); *Slave Market of Sin* (1994).

kasaysayan, apan una pa sa Pagkatawo o Unang Pag-abut, ang Dios mipresentar sa Ebanghelyo diha sa nagkalainlaing mga paagi: direktang pagpadayag, ang mga pagtudlo sa mga propeta ug kaparian, mga damgo, mga talan-awon, ug mga ritwal. Ang hingtungdan sa pagtoo diha sa Karaang Kasulatan nga mga dispensasyon mao ang gitagna nga Manunubos kinsa mao si Jesu-Kristo.¹⁰

Kay unsa man ang gisulti sa Kasulatan [Karaang Testamento]? “UG SI ABRAHAM MITOO SA DIOS [ang saad sa Manunubos], UG KINI GIISIP NGADTO KANIYA [gihimong abut ngadto sa iyang listahan sa kwentada] ISIP PAGKAMATARONG [usa ka paghulagway sa kaluwasan].” (Mga Taga-Roma 4:3)

Sa panahon sa Unang Pag-abut, ang takna sa dihang si Jesu-Kristo diha sa hypostatic nga paghiusa maoy anaa dinhi sa kalibutan, Siya mibutyag nga Siya mao ang Manluluwas.¹¹

“Ako ang dalan [sa kaluwasan], ug ang kamatuuran [sa doktrina], ug ang [waykatapusan] kinabuhi; walay si bisan kinsa nga makaadto sa Amahan, apan pinaagi Kanako.” (Juan 14:6)

10. Ang mga dispensasyon mao ang han-ay sa divine nga mga pagdumala nga nagbahin sa tawhanong kasaysayan ngadto sa sunudsunud nga mga panahon ug naghimo sa divine nga panglantaw ug teyolohikal nga interpretasyon sa kasaysayan. Ang mga dispensasyon naghimo sa magtotoo nga masinati ngadto sa human-sa-kaluwasan nga espirituhanong kinabuhi. Tan-awa sa Thieme, *The Divine Outline of History*, 3-4, 16-19, 64-67, 80-141.

11. Ang hypostatic nga paghiusa naghulagway sa pagtapo sa duha ka mga kinaiya, divine ug tawhanon, diha sa usa ka persona ni Jesu-Kristo. Kini nga mga kinaiya maoy dimabulag nga nahiusa nga walay pagkahanaw o pagkasagol sa managlahing nilalang, nga walay pagkahanaw o pagkabalhin sa mga gawi o mga hiyas, ang pagtapo maoy personal ug waykatapusan. Si Jesus mao ang dimokunhod nga pagkaDios ug tinuud nga pagkatawo diha sa usa ka persona sa kahangturan.

Karon, diha sa Kapanahonan sa Simbahan, ang Ebanghelyo maoy sa kahangturan nahisulat diha sa mga pahina sa nakompleto nga kanon sa Kasulatan.

Ang bahin dos sa plano sa Dios mao ang panahon taliwala sa pagkatawo-pag-usab ug ang pagbiya sa magtotoo gikan niini nga kinabuhi. Samtang ang matag magtotoo diha sa matag dispensasyon adunay usa ka human-sa-kaluwasan nga paagi sa pagkinabuhi, ang Dios mihimo sa espesyal nga probisyon sa pagpuno sa Balaang Espiritu para sa Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo *lamang* (Mga Taga-Efeso 1:3; 2 Pedro 1:3). Ang mga magtotoo diha sa Karaang Testamento maoy wala gayud mapuy-i o mapuno diha sa Dios nga Balaang Espiritu. Tinong mga magtotoo maoy giingon nga gitugahan o gigamhan pinaagi sa Espiritu para sa espesyal nga mga kalihukan, apan kadtong pagtuga mahimong mawagtang tungud sa karnalidad. Ang pag-ampo nga si David miampo diha sa Mga Salmo 51:11*b*, “Ayaw pagakuhaa ang Imong Balaang Espiritu gikan kanako,” mao ang dili lihitimo diha sa Kapanahonan sa Simbahan tungud kay ang gasa sa Balaang Espiritu maoy kabahin sa katloan og siyam ka dimabakwi nga mga absoluto.¹² Sa dihang ang mga magtotoo diha sa Karaang Testamento kinsa nakahuput sa pagtuga migawas sa linya, ang Balaang Espiritu mahimong tangtangan isip kabahin sa divine nga disiplina. Ang human-sa-kaluwasan nga espirituhanong kinabuhi sa tanang Karaang Testamento nga mga magtotoo maoy magamit pinaagi sa pagtoo-pahulay nga paagi imbis ang pagpuno sa Balaang Espiritu (Mga Taga-Roma 4:17-21; Santiago 5:17-18).¹³ Bisan pa, ang prinsipyo sa rebound ug fellowship batok karnalidad nagpabiling tinuud para sa tanang mga magtotoo diha sa matag dispensasyon (Mga Salmo 32:5; 51:3).

Ang bahin tres mao ang plano sa Dios para sa magtotoo

12. Tan-awa sa Pakapin sa Basahon C.

13. Pagtoo-pahulay mao ang pagsagol sa mga saad sa Dios uban sa pagtoo, nga magresulta diha sa kinahiladmanng kalinaw. Tan-awa sa Thieme, *The Faith-Rest Life* (2004).

diha sa eternidad. Kini nga bahin magsugod diha sa lawasnong kamatayon o ang Pagsakgaw. Ang matag magtotoo makadawat sa usa ka binanhaw nga lawas ug magpuyo sa kahangturan, nawong sa nawong uban sa Ginoo. Ang mga magtotoo kinsa nag-abante ngadto sa espirituhanong pagkahamtong diha sa panahon makadawat usab sa mga ganti diha sa eternidad.

ELIJAH, ANG ESPIRITUHANONG HIGANTE

Diha sa 1 Mga Hari 19, si Elijah, kinsa maoy gitugahan sa Balaang Espiritu (2 Mga Hari 2:9), maoy gitudloan sa usa ka dakong pagtudlo sa espirituwalidad. Isip usa ka sulugoon sa Ginoo, siya maoy instrumento diha sa pagbali sa taub sa pagbiya sa gitoohan ug nagbira pagbalik sa mga Hudiyo ngadto sa ilang Manunubos. Ubus sa iyang espirituhanong pagdumala usa ka mapasundayagong kausaban nga maoy nakompleto didto sa Bukid sa Carmel (1 Mga Hari 18). Unya, human niining katingalahan nga espirituhanong kadaugan, ang demonyo misugod sa usa ka malinglahong kontra-ataki diha ni Elijah nga naggamit sa duha ka mauyonong mga tonto—si Haring Ahab sa Israel ug Jezebel, ang iyang heathen nga rayna.

Si Jezebel, ang pangulo sa pagbiya sa gitoohan, diosdios nga pagsimba ni Baal, nagsuporta sa iyang 450 ka mining mga propeta gamit ang sa publikong panalapi. Human ang kapakyasan niining mga propetaha aron motawag ni Baal sa paglihok didto sa Bukid sa Carmel, si Elijah mimando nga sila pagapatyon (1 Mga Hari 18:40). Apan kini maoy usa ka buhat sa kaarogante, kay si Elijah sayup nga migamit sa iyang divine nga awtoridad ug mihatag sa sayup nga kamandoan aron patyon kining mga propeta ni Baal.

Nakasaksi sa hingpit nga kapildihan sa mga propeta ni Baal ug sa ilang mapintas nga kamatayon, si Haring Ahab midalig balik ngadto ni Jezreel ug misugilon sa iyang asawa sa tanang butang.

Karon si Ahab misugilon ni Jezebel sa tanan nga gihimo ni Elijah, ug giunsa niya sa pagpatay ang tanang mga propeta [ni Baal] gamit ang espada.
(1 Mga Hari 19:1)

Si Rayna Jezebel, diha sa pagtubag, dihadiha mihimog mga lakang aron mawagtang si Elijah kinsa maoy usa na ka bantugang espirituhanong bayani sa Israel. Tungud kay si Jezebel maoy hilabihang pagkaigmat aron mangahas sa paghimo kaniya nga usa ka publikong martir ug unya magpadayon ang pagkaylap sa kausaban, siya nakahunahuna sa usa ka mas makahisalaag nga paagi aron mopalayas kaniya.

Unya si Jezebel mipadala sa usa ka mensahero ngadto ni Elijah, nga nag-ingon, “Sa ingon nga ang mga diosdios magbuhat ngari kanako ug bisan mas labaw pa, kon ako dili makabuhat sa imong kinabuhi sama sa kinabuhi sa usa kanila [mga propeta ni Baal] inig kaugma sa susama niining orasa.” (1 Mga Hari 19:2)

Si Elijah dili pa dugay midagan gikan sa Bukid sa Carmel paingon sa Jezreel sa dihang siya nakadawat sa mensahe nga gikan ni Jezebel. Niining higayona ang propeta nahimong makikaugalingon ug emosyonal. Ang kahadlok migunit kaniya ug siya nakuyawan sa makalilisang nga bahad ni Jezebel. Kon siya mihunahuna pa lang diha sa sitwasyon, siya unta makaamgo nga kon si Jezebel tinuud pa nga nagtinguha aron mopatay kaniya, siya unta mipadala sa usa ka mamamatay og tawo nga anaay usa ka punyal kay sa usa ka sulugoon uban ang usa ka mensahe. Gawas sa fellowship ug dimakahimo aron mogamit sa pagtoo-pahulay nga paagi, ang usa ka nahadlok nga Elijah midagan pagawas diha sa nasudnong kausaban, og nagtuman sa daotang estratehiya ni Jezebel.

ELIJAH, ANG KARNAL NGA HIGANTE

Ug siya nahadlok ug mibangon ug midagan para sa iyang kinabuhi ug miabut ngadto sa Beersheba, nga nahisakup ngadto sa Judah, ug gibilin ang iyang sulugoon didto. (1 Mga Hari 19:3)

Ang gilay-on gikan sa palasyo sa Jezreel ngadto sa Beersheba maoy sobra sa usa ka gatos ka milya. Ang Beersheba nahisakup ngadto sa Habagatang Ginghamarian sa Judah ug busa maoy gawas sa Amihanang Ginghamarian sa Israel, ug sa ginsakupan ni Haring Ahab ug Jezebel. Ang paghunahuna sa kaugalingong-kaluwasan maoy lig-on diha sa matag tawhanong binuhat. Mas hinungdanon ang kinabuhi ni Elijah ngadto kaniya nga siya nahimong usa ka tabok-nasud nga magdadagan, nagmaneho sa iyang-kaugalingon nga sobra pa sa naandang paglahutay hangtod nga siya nakasiguro sa iyang-kaugalingon nga luwas gikan sa iyang mga kaaway. Tibuuk adlaw ang milabay usa pa siya mihunong aron sa paghinuklog diha sa iyang sitwasyon.

Apan siya sa iyang-kaugalingon miabut sa usa ka adlaw nga paglakaw ngadto sa kamingawan, ug miabut ug milingkod ubus sa usa ka juniper nga kahoy; ug siya mihangyo para sa iyang-kaugalingon nga siya unta mamatay, ug miingon, “Kini maoy husto na; karon, O GINOO, kuhaa akong kinabuhi, kay ako dili mas labaw pa kay sa akong mga amahan.” (1 Mga Hari 19:4)

Si Elijah unta makaamgo nga samtang siya buhi pa ang Ginoo nagpabiling adunay usa ka katuyoan para kaniya. Apan ang bantugang espirituhanong higante sa Bukid sa Carmel maoy karon usa ka karnal nga mahuyang, nawad-an

sa paglaum ug nagbatig kaguul ubus sa usa ka juniper nga kahoy. Sa walay pagduda siya mibalikbalik niadtong puul nga pagsulti, “Ako nangandoy nga Ako unta mamatay!” Natural, ang katawhan panagsa ra nga tinud-anay ang pagsaysay litra sa litra niadto—kini maoy usa ka pagpahayag lamang sa ilang kalooy-sa-kaugalingon. Ang dimalikayan nga resulta sa pagpunting sa atong mga mata diha sa katawhan o sa mga panghitabo mao nga kita sa katapusan magpunting sa atong mga mata sa kaugalingon!

Si Elijah maoy usa ka magtotoo ug walay mahimo aron mawagtang ang iyang kaluwasan. Apan sa dihang siya nakasala batok sa Ginoo pinaagi sa pagtugot sa kahadlok nga magkontrol sa iyang kinabuhi, siya wala na diha sa fellowship.¹⁴ Siya midala sa iyang mga mata diha sa iyang-kaugalingon ug nahagbong ngadto sa lit-ag sa kalooy-sa-kaugalingon; siya mitoo nga siya napakyas diha sa matag posibleng paagi. Kini nga emosyonal nga kalagnong pagtuis maoy usa sa kinadaotanang mga pagpahayag sa karnalidad. Sa madugay o sa madali kini mahitabo ngadto sa tanang mga myembro sa tawhanong kaliwatan. Kita makasabut ug bisan gani mobati og impatiya diha ni Elijah nga nagmug-ot “ubus sa usa ka juniper nga kahoy” tungud kay kita nakasulay diha sa usa ka lugar nga diin ang tanang butang sa panan-aw waypaglaum, ang tanang butang mipadulong sa kasaypanan, ug kita mibati nga walay usa nga nahigugma kanato!

Si Elijah nawad-an sa panan-aw sa prinsipyo sa grasya. Siya mibagulbol, “Ako dili mas labaw pa kay sa akong mga amahan.” Walay bisan usa gayud ang misugyot nga siya kinahanglang molabaw kay sa iyang mga amahan. Si Elijah gigamit sa Dios tungud sa grasya, dili tungud kay siya maoy usa ka tawo nga espesyal. Ikaw sa kanunay makasalig niini sa dihang ikaw maoy gawas sa fellowship ug gikontrolar pinaagi sa kinaiyang

14. Thieme, *Freedom through Military Victory* (2003), 78-83.

makasasala, ikaw bation og kalooy para sa imong-kaugalingon, magapos diha sa imong mga emosyon, ug adunay sayup nga panglantaw sa kinabuhi.

Ug siya mihigda ug natulog ubus sa usa ka juniper nga kahoy; ug paminaw, adunay usa ka anghel ang naghikap kaniya, ug siya miingon ngadto kaniya, “Bangon, og kaon.” (1 Mga Hari 19:5)

Si Elijah napakyas. Apan bisan pa og siya napakyas o milampos ang grasya sa Dios dili gayud mapakyas. Siya dili gayud makakuha ni angayan nga makaangkon og pagkaon o sa bisan unsang lain nga panalangin; apan tungud sa grasya sa Dios, kini maoy gihatag.

Unya siya mitan-aw ug naminaw, diha sa iyang ulohan adunay usa ka tinapay nga *giluto diha* sa mainit nga mga bato, ug usa ka basong tubig. Unya siya mikaon ug miinum ug mihigda pagbalik. Ug ang anghel sa GINOO mibalik pag-usab sa ikaduhang higayon ug mihikap kaniya ug miingon, “Bangon, og kaon, tungud kay ang pagpanaw maoy hilabihan para kanimo.” (1 Mga Hari 19:6-7)

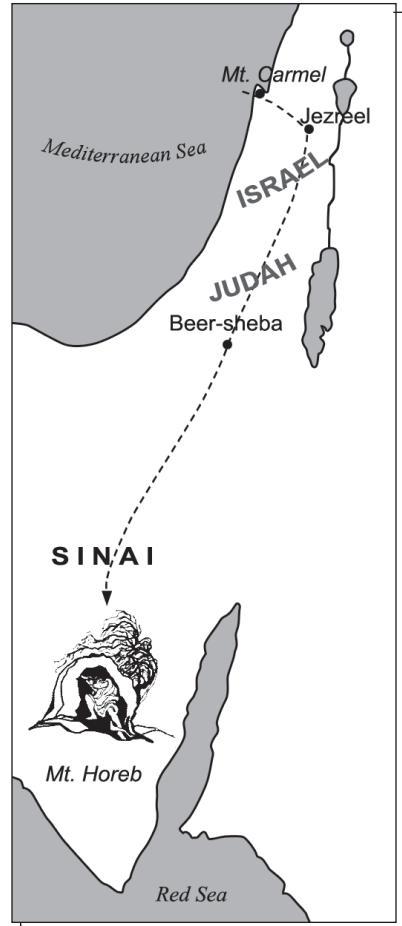
Atong nasuta karon nga ang anghel sa bersikulo 5 mao ang Ginoong Jesu-Kristo, ang Anghel ni *Yahweh*.¹⁵ Ang Ginoong Jesu-Kristo sa kanunay moabut ngari kanato diha sa atong oras sa kalisdanan ug pagsulay. Bisan pa og kita sa hingpit diangayan, Siya maoy sa kanunay anaa. Kadto mao si Ginoong Jesus kinsa miingon, “Ayaw kahadlok, kay Ako nagauban kanimo; Ayaw sa kabalaka pagtan-aw palibot kanimo, kay Ako ang imong Dios. Ako magalig-on kanimo, siguradong Ako

15. Tan-awa sa Pakapin sa Basahon A.

magtabang kanimo, Siguradong Ako magpataas kanimo diha sa Akong matarong nga toong kamut” (Isaiah 41:10).

Busa siya mibangon ug mikaon ug miinum, ug miadto diha sa kabaskog niadtong pagkaon kap-atan ka mga adlaw ug kap-atan ka mga gabii ngadto sa Horeb, ang bukid sa Dios. (1 Mga Hari 19:8)

Unsa ka katingalahang pagkaon! Ang probisyon sa Dios maoy sa kanunay ang kinamaayohan—sa tinuud, kini maoy sa kanunay perpekto! Sa tataw kining pagkaona anaa ang tanang mga bitamina ug mga minerales nga maoy gikinahanglan aron makasugakod si Elijah sulud sa kap-atan ka mga adlaw samtang siya mipanaw paingon ngadto sa Bukid sa Horeb diha sa Sinai Peninsula.

DALANGPANAN NI ELIJAH

Unsaon Man Nimo “Pagpuyo”?

Unya siya miabut didto sa usa ka langub, ug mipuyo didto; ug paminaw, ang pulong sa GINOO *miabut* ngadto kaniya, ug Siya miingon kaniya, “Unsa may imong gibuhad dinhi, Elijah?” (1 Mga Hari 19:9)

Ang Hebreyo maoy usa ka mabulukong pinulongan ug ang mga Hudiyo adunay pipila ka mga panghulagway nga mga pulong para sa “nagpuyo.” Atong susihon unsay porma niining mga pulonga og hitsura ug unsay ilang mismong ipasabut:

1. (*gur*)—“aron mopuyo sa usa ka lugar isip usa ka bisita.” Kini nga pulong nagpasabut og “aron moabut nga may katuyoan sa paghimo sa usa ka hamubo nga pagbisita ug nga mopuyo sa pihong hamubo nga panahon.” Kini maoy atong pagatawgon og usa ka maayong bisita.
2. (*dur*)—“aron mopuyo diha sa pagkawaypahulay.” Kini nga pulong maoy gigamit nga may kalambigitan diha sa bisan unsang klase sa usa ka tinangkal nga mananap.
3. (*shakan*)—“aron mopuyo diha sa usa ka tolda.”
4. (*yashab*)—“aron mopuyo diha sa kalinaw, kalipay, panalangin ug kadagaya.” Kini mao ang usa nga kinahanglang gamiton ngadto sa matag magtiayon.
5. (*lun*)—“aron moadto, aron molakaw ngadto sa usa ka lugar nga may hunahuna sa pagpalabay sa kagabhion ug unya magpuyo sa usa ka hataas nga panahon.” *Lun* mao ang pulong nga gigamit niini nga bersikulo.

Si Elijah miadto sa usa ka langub aron unta nga mopahulay para sa usa ka gabii, apan bisan pa kini maoy mangitngit, bugnaw, ug mahagkot, siya mipuyo sa usa ka hataas nga panahon. Nagpabiling gibatig kalooy para sa iyang-kaugalingon, siya mitago diha sa langub ug nagamug-ot. Ang iyang kahadlok nga mamatay nausab ngadto sa kahadlok nga mabuhi. Unsay kalainan! Kini sa kaniadto nga bantugang espirituhanong higante mitugot sa iyang-kaugalingon nga mabuntog ngadto sa usa ka nagtapun-og nga kangitngit ug kaalaotan!

Usab, ang Ginoo mipakita aron motudlo kaniya sa pagtulonan sa espirituwalidad—usa ka pagtulon-an nga ang matag usa kanato kinahanglang makat-on. “Unsa may imong gibuhat

dinhi, Elijah?” mao ang pangutana sa Ginoo. Timan-i ang hinungdanong punto diha sa tubag ni Elijah, ang personal nga mga pulingalan “Ako, ako, ug akong.”

Ug siya miingon, “Ako adunay hilabihang kamadasigon para sa GINOO, ang Dios sa kasundalohan; kay ang mga anak sa Israel mibiya sa Imong kasabutan, milumpag sa Imong mga halaranan ug mipatay sa Imong mga propeta diha sa espada. Ug ako nalang ang nahibilin; ug sila nagtinguha sa akong kinabuhi, aron kini pagakutloon.” (1 Mga Hari 19:10)

Tungud kay ang Ginoo maoy omniscient, Siya nasayod diha sa milabay nga eternidad nga si Elijah maoy “hilabihang kamadasigon para sa GINOO.” Siya usab nasayod nga ang kaanakan sa Israel maoy migawas sa linya. Si Elijah unta makahinumdom nga ang Dios adunay usa ka plano para sa iyang kinabuhi ug siya unta migamit sa pagtoo-pahulay. Hinoon, alaot, ang karnal nga Elijah wala magtangtang sa iyang mga mata palayo sa iyang-kaugalingon!

Ang Ginoo maoy maloloy-on, Siya maoy dili magtugot aron mobutang sa usa sa iyang hustong-pagkabansay nga mga sulugoon ‘diha sa estante.’ Si Elijah maoy gibansay pinaagi sa mga panghitabo didto sa suba sa Cherith ug diha sa panimalay sa byuda ni Zarephath (1 Mga Hari 17). Siya mipakita og hilabihang kaisog didto sa Bukid sa Carmel diha sa pagbarog para sa Ginoo (1 Mga Hari 18). Apan karon siya maoy gawas sa fellowship anaa sa lugar sa karnalidad ug maoy nawad-an sa paglaum. Si Elijah kinahanglang pagapahinumduman kinsa ang iyang gialagaran ug pinaagi sa unsay katuyoan.

PAGSABUT NI YAHWEH

Ang *New American Standard Bible* nagbutang sa pulong “GINOO” diha sa dakong mga titik diha sa 1 Mga Hari 19:10. Kini mao ang tighubad nga pamaagi sa paghatag sa sagradong Hebreohanon nga pulong (*Jehovah* o *Yahweh*).¹⁶ *Yahweh*, naggikan sa punglihok nga (*hayah*), “aron,” nagpasabut og “absolutong pagkaanaa.” Kini nga konsepto maoy gikuha gikan sa Exodo 3:14, nga diin ang paghubad “Ako mao Ako”—ang ngalan sa Dios nga gipadayag ngadto ni Moses, mao ang pagdoble sa punglihok nga *hayah*.

Sa dihang ang Karaang Testamento nagpunting ngadto sa tanang tulo ka mga myembro sa Trinidad sa tinipo, ang Hebreohanong pulong nga gigamit mao ang (*Elohim*), “Dios.” Ang *im* diha sa *Elohim* maoy usa ka daghanan nga taponggikit, nagpahayag nga ang managsamang divine nga kinaiya nahisakup ngadto sa tanang tulo ka mga myembro sa Trinidad.¹⁷ Apan, sa dihang ang Karaang Testamento nagpunting sa usa ka persona sa kinaiya sa Dios, ang mga pulong nga gigamit mao ang *Yahweh* o *Yahweh Elohim*.

Ang Ginoo Milabay

Unya Siya miingon, “Lakaw, ug pagbarog diha sa

16. Sa orihinal, ang sinulat nga Hebreyo walay mga patingog, pananglitan, (*YHWH*). Ang mga patingog maoy tanan *ilitok* ug masabtan, apan ang *sinulat* nga pinulongan maoy usa lamang ka sumpaysumpay sa mga katingog nga basahon gikan sa too paingon sa wala. Sa kaulahian, ang patingog nga mga tulbok maoy gibutang ubus sa mga titik aron morepresentar unsay gilitok. Bantayi nga ang *Yahweh* adunay duha ka mga patingog. Sa dihang imong tangtangan ang mga patingog, ikaw adunay *YHWH*. Kining English nga mga katingog nagpadayag sa Hebreyo nga pulong nga maoy gitawag og Tetragrammaton tungud kay kini adunay upat ka mga litra.

17. Ang mga hiyas sa pagkaDios mao ang gitingub sama sa: kinalabwang-kamandoan, pagkamatarong, hustisya, gugma, waykatapusang kinabuhi, omniscience, omnipotence, omnipresence, dimausab, ug kamatinuuron. Tan-awa sa Thieme, *The Trinity* (2003); *The Integrity of God*, Pakapin sa Basahon A.

bukid atubangan sa GINOO.” Ug paminaw, ang GINOO maoy milabay! Ug ang usa ka dako ug makusog nga hangin maoy naggisi sa kabukiran ug nagbuak sa pino sa mga bato atubangan sa GINOO; *apan* ang GINOO *maoy* wala diha sa hangin. Ug human sa hangin usa ka linog, *apan* ang GINOO *maoy* wala diha sa linog. (1 Mga Hari 19:11)

Si Elijah mibarog diha sa agianan ngadto sa langub ug mitanaw niining kahibulungang hangin nga naggisi sa kabukiran ug nagbuak sa mga bato ngadto sa pino. Ang hangin ug ang linog, parehang katingalahang mga pagpakita sa kinaiyahan, mirepresentar sa gahum sa tawhanong abilidad ug kinaiyahang panghitabo. Apan palihug bantayi, “Ang GINOO *maoy* wala diha sa hangin ... ang GINOO *maoy* wala diha sa linog.” Ang Dios wala maglihok pinaagi sa kusog sa unud, o tawhanong gahum, ang Dios naglihok pinaagi sa Iyang kaugalingong dilimitadong gahum!

Ug human sa linog usa ka kalayo, *apan* ang GINOO *maoy* wala diha sa kalayo; ug human sa kalayo usa ka tingog sa usa ka malumong huyohoy. (1 Mga Hari 19:12)

Ang kalayo mao usab usa ka makalilisang nga pagpakita sa tawhanong gahum, *apan* “ang GINOO *maoy* wala diha sa kalayo.” Ang English nga pamulong, “usa ka tingog sa usa ka malumong huyohoy,” maoy usa ka huyang nga paghubad. Ang Hebreyo nagpadayag, “ang tingog sa kahilum!” Kini mao ang usa ka tingog nga walay tingog, *apan* kini mao ang pinakaligong gahum diha sa uniberso. Aniyay usa ka titulo sa Dios nga Balaang Espiritu. Zechariah 4:6b nagtingub sa pagtulon-an: “Dili pinaagi sa kusog ni sa gahum, *apan* pinaagi sa Akong Espiritu,’ nagsulti ang GINOO sa kasundalohan.”

Ang Waykapsulanan nga Magtotoo

Si Elijah wala makakat-on sa iyang pagtulon-an, ug ang sangputanan, siya kinahanglang ipadaplin sulud sa pipila ka katuigan hangtod nga siya makamata sa kaimportante sa gahum sa Espiritu—ang “tingog sa kahilum.” Sa dihang ang Balaang Espiritu magkontrol sa kalag, Siya makagamit ni bisan kinsang waykapsulanan o bali nga tukog; apan sa dihang Siya dili mogamit, ang hilabihang talento, personalidad, ug kahanas diha sa kalibutan maoy absolutong waybili. Aron mosilbi sa Dios, ang usa ka magtotoo kinahanglang anaa sa usa ka posisyon nga mogamit sa gahum sa Espiritu!

Ako adunay usa ka maanindot nga bulawang igsusulat nga akong gipangga, nga maoy gipasa diha sa akong pamilya sulud sa pipila ka mga henerasyon. Apan ang gamay nga gamit nga magpagawas sa tinta maoy naguba. Busa, sa maong simpleng hinungdan ako wala na gayud magdala sa igsusulat uban kanako tungud kay kini dili na man makapundo og tinta. Bisana pa man kini maoy usa ka maanindot nga igsusulat diha sa gawas, kon walay tinta kini maoy waykapsulanan. Kon unsa ka man tan-awon diha sa panggawas, kon ang Dios nga Balaang Espiritu wala magkontrol sa imong kalag, ikaw maoy sama ka waykapsulanan sa akong bulawang igsusulat ug sama ka waykapsulanan ni Elijah nga maoy didto sa langub.

ESPIRITUWALIDAD UG ANG BALAOD NI MOSES

Nagtinguha aron masunud ang Balaod ni Moses maoy sa makadaghan gidayeg isip usa ka paagi sa espirituwalidad, apan kini nga pagsulay dili makahimo og espirituwalidad. Samtang ang Balaod ni Moses nagpahayag sa sala ug nagpadayag sa atong pagkamakasasala ug sa naangkong kinaiyang

makasasala, ang Balaod maoy wala gayud gidisenyo aron mosulbad sa problema sa sala. Si Jesu-Kristo misulbad sa problema sa sala didto sa krus. Sa dihang kita gibutang diha sa paghiusa uban ni Kristo diha sa bahin uno ug nagdawat sa impyutasyon sa Iyang pagkamatarong, kita usab nagdawat sa pagpuno sa Balaang Espiritu nga nagbutang kanato diha sa kahimtang sa espirituwalidad. Busa, ang espirituwalidad sa kanunay nagsugod diha sa persona ni Kristo, dili sa maayong mga buhat sa magtotoo.

1. Si Kristo mituman sa Balaod. Diha sa Mateo 5:17, si Jesus miingon, “Ayaw paghunahuna nga Ako mianhi aron wagtangon ang Balaod o ang mga Propeta; Ako wala mianhi aron wagtangon, apan aron tumanon.” Diha sa panglantaw niini nga pagsaysay, kita kinahanglan magsusi sa kalambigitan tali ni Kristo ug ang Balaod ni Moses.

Kita sa kasagaran naghunahuna sa Balaod ni Moses isip mao ang Napulo ka Kamandoan, apan kini nga mga mando maoy usa ka gamay nga kabahin lamang sa Balaod. Ang Napulo ka Kamandoan mipasabut sa kagawasan, moralidad, ug divine nga awtoridad para sa mga magtotoo ug mga dimagtotoo diha sa nasud sa Israel.¹⁸ Sila mihatag sa kakahimtangan para sa usa ka espirituhanong kinabuhi, apan sila wala maghimo sa espirituhanong kinabuhi. Ang tibuuk Balaod maoy gibahin ngadto sa tulo ka mga bahin o mga sinulat:

Sinulat I mao ang moral nga balaod, nga naglakip sa Napulo ka Kamandoan ingon man usab sa tanang laing moral ug batasanong kamandoan. Ang katuyoan sa Sinulat I mao ang pamatud-an ngadto sa tawo nga siya maoy usa ka makasasala ug nanginahanglan sa usa ka Manluluwas.

Sinulat II mao ang espirituwal nga sinulat, usa ka kompleto

18. Thieme, *Freedom Through Military Victory*, 4-5.

nga mahandurawong pagtoon sa pagkatawhanon ni Kristo. Si Kristo maoy gipadayag pinaagi sa simbolo ug ritwal (Mga Hebreohanon 10:1). Pananglitan, ang matag artikulo sa muwebles diha sa Tabernakulo, ang matag kalihukan sulud sa Tabernakulo, ang mismong mga kasangkapan—tela, metal ug kahoy—nga diin ang Tabernakulo maoy gigikanan sa paggama maoy mahinungdanon. Ang matag artikulo sa tinuyo mitudlo sa pipila ka kabahin sa pagkatawo ug buhat sa umaabut nga Manunubos. Hinumdumi, dili tanang katawhan makabasa, apan sila makakat-on sa doktrina gikan sa pagtan-aw sa mga ritwal nga gihimo ug makasabut sa kahulugan sa nagkalainlaing mga artikulo sa muwebles diha sa Tabernakulo (Mga Hebreohanon 9:1-28).

Ang mga Hudiyo misud-ong sa giihaw nga mananap didto sa tumbagang halaranan, ug nakasabut nga kini handurawan sa Manunubos kinsa mamatay isip usa ka puli para sa ilang mga sala. Sila nakakita sa pari nga misulud sa Balaang Lugar aron mobuhat sa ritwal nga mga pangalagad. Samtang ang kongregasyon dili makasulud, sila nasayod nga sa sulud anaay lamesa sa way igpapatubong tinapay nga mibutyag ni Kristo nga mao ang Tinapay sa Kinabuhi (Juan 6:35). Sila maoy nakahibalo sa lampara nga mihatag sa bugtong kahayag sa maong bahin sa Tabernakulo; ug gikan niini, sila nakasabut nga si Kristo mao ang Kahayag sa kalibutan (Juan 8:12). Adunay usa ka bulawang halaranan sa insenso, nga mipaila ni Kristo isip usa ka Pangulong Pari sa kahangturan sunud sa han-ay ni Melchizedek (Mga Hebreohanon 5:6). Ang tabil nga nagpahimulag sa Balaang Lugar gikan sa Balaan sa mga Balaan, ang pinuy-anan nga lugar ni Kristo, nagrepresentar sa lyang pagkatawhanon (Mga Hebreohanon 10:20).

Diha sa taliwala sa Balaan sa mga Balaan mao ang arka sa kasabutan, nga naghulagway ni Kristo isip usa ka paghalad sa sala para sa katawhan. Kini nga kahon, gihimo sa acacia nga kahoy ug gihaklapan sa bulawan, misimbolo sa

pagkatawhanon ug pagkaDios ni Kristo—ang hypostatic nga paghiusa. Ang arka nagsulud sa tulo ka mga artikulo isip usa ka pahinumdom sa sala sa Israel kaniadtong sa kamingawang mga paglibudsuroy (Mga Hebreohanon 9:4): ang mga talaan sa Balaod (simbolo sa pagsalikway sa Israel sa balaod sa Dios), ang kulon sa manna (pagsalikway sa Israel sa probisyon sa Dios), ug ang sungkod nga nanalingsing ni Aaron (pagsalikway sa Israel sa gitugyang awtoridad sa Dios). Ibabaw sa arka sa kasabutan mao ang lingkuranan sa kalooy. Ang iya mismong pagkabuhat, uban ang mga kerubin diha sa pikas og pikas, naghulagway sa pagpakig-uli ug giunsa sa pagkamatarong ug hustisya sa Dios nga Amahan aron nga matagbaw pinaagi sa mapulihong espirituhanong kamatayon ni Kristo (Mga Taga-Roma 3:25). Sama sa gipasabut diha sa Mga Hebreohanon 10:1a, kining tanang nga doktrina maoy gipahayag pinaagi sa mahandurawong pagtoon sa pagkatawhanon ni Kristo: “Kay ang Balaod, tungud kay kini aduna *lamang* usa ka handurawan sa maayong mga butang nga umaabut.” Unsa man kining “maayong mga butang”? Sila nagpunting ngadto ni Ginoong Jesu-Kristo ug ang bag-ong paagi sa kinabuhi para sa magtotoo diha sa Kapanahonan sa Simbahan.

Samtang ang Tabernakulo mipadayag sa persona ug buhat sa Manunubos, Siya maoy gipadayon nga gipaila pinaagi sa Lebitikanhong mga paghalad¹⁹ nga mibutyag sa pipila ka hitsura sa buhat ni Kristo didto sa krus. Dugang pa, ang kalihukan sa Lebitikanhong pagkapari mipadayag sa persona ug buhat ni Kristo. Sa katapusan, diha sa pagtamod sa lainlaing balaang mga adlaw nga mitudlo sa pipila ka aspeto sa plano sa Dios, ang mga Hudiyo nakahibalo sa doktrina pinaagi sa pagsunud sa gikatakhang mga ritwal. Ang Passover, pananglitan, mihulagway nang daan sa katubsanang buhat ni Kristo (1

19. Ang lima ka Lebitikanhong mga paghalad mihulagway sa kaluwasan (pinaagi sa gisunog, karne, ug gasa nga mga paghalad) ug rebound (pinaagi sa sala ug kalapasan nga mga paghalad). Tan-awa sa Thieme, *Levitical Offerings* (2004).

Mga Taga-Corinto 5:7). Ang Kasaulugan sa Way-igtutubong Tinapay mihulagway sa fellowship uban ni Kristo. Ang tanang ritwal nga pagsimba nga gihinganlan sa Sinulat II sa Balaod ni Moses gidisenyo aron ipakita nga si Kristo mao ang bugtong kasulbaran sa problema sa sala.

Sinulat III mao ang sosyal ug sibil nga kodigo, nga mihatag sa usa ka modus vivendi aron manalipod sa nasud sa Israel isip mga sinaligan sa Pulong sa Dios. Mga balaod sa panglawas, pangdyetang mga regulasyon, mga katungud sa kabtangan, mga balaod batok sa pagpatay ug personal nga kadaot, ug uban pa, mipamatuud nga ang Dios nag-amuma sa Iyang kaugalingon.

Diha sa Iyang pagpakatawo, si Kristo mituman sa tanang tulo ka mga sinulat. Una, Siya mitamod sa Napulo ka Kamandoan sa perpekto. Sulud sa gatosan ug gatosan ka katuigan, ang Napulo ka Kamandoan nagahulat para sa usa ka tawo nga makasunud sa Iyang matag kudlit ug tuldok; apan walay usa ang nakahimo! Ang pagkaanaa sa kinaiyang makasasala diha sa matag myembro sa tawhanong kaliwatan nagpugong bisan pa gani sa posibilidad nga magpuyo sa usa ka waysala nga kinabuhi. Apan aniay Usa, natawo sa usa ka birhen, walay usa ka kinaiyang makasasala, walay giimpyut o personal nga sala, kinsa miabut sa kalibutan isip tinuud nga pagkatawhanon ug dimokunhod nga pagkaDios diha sa usa ka Persona, ug mipuyo sa usa ka perpektong kinabuhi! Diha sa pagbuhat, Siya mituman sa Sinulat I. Ikaduha, si Kristo diha sa hypostatic nga paghiusa, mao ang katinuuran sa mga handurawan. Diha sa Iyang kinabuhi Siya mibuhat sa perpekto sa tanang mga lagda nga una nang gitudlo mahitungud sa Iyang persona ug buhat diha sa Sinulat II. Ikatulo, si Kristo miuyon ug misunud sa matag aspeto sa Sinulat III (Mateo 22:21).

2. Si Kristo mao ang katapusan sa Balaod para sa mga magtotoo. Kini nga punto mao ang negatibong paagi ngadto sa espirituwalidad. “Kay si Kristo mao ang katapusan sa balaod

para sa pagkamatarong ngadto sa matag usa kinsa nagtoo” (Mga Taga-Roma 10:4). “Apan kon ikaw gidala pinaagi sa Espiritu, ikaw maoy dili ubus sa balaod” (Mga Taga-Galacia 5:18). “Apan ang bunga sa Espiritu mao ang gugma, kasadya, kalinaw, pasiyensiya, kamahatagon, kamaayo, kamatinudanon, kamaloloy-on, kontrol-sa-kaugalingon; batok sa maong mga butang maoy walay balaod” (Mga Taga-Galacia 5:22-23). Ang Balaod niining mga bersikuloha nagpunting sa tino ngadto sa Balaod ni Moses.

Ang Balaod maoy gihatag lamang ngadto sa Israel kaniadtong dispensasyon sa mga Hudiyo. Sa makausa nga perpektong gituman pinaagi ni Ginoong Jesu-Kristo, ang Balaod ni Moses maoy gipadaplin.²⁰ Busa, sa panahon sa Kapanahonan sa Simbahan, *ang mga magtotoo maoy dili ubus sa Balaod*. Kini nga kamatuuran tingali makapakugang kaninyo. Ikaw tingali nagkurogkurog tungud sa tanang mga magtutudlo sa Domingong Pagtoon ug mga ministro kinsa miagni kanimo nga ikaw kinahanglang magpuyo pinaagi sa Napulo ka Kamandoan, apan sa atong nakita, ang Napulo ka Kamandoan dili epektibong makaatiman diha sa sala.

3. Kita maoy dili ang waybalaod. Sa dihang ang Bibliya magsulti “ikaw maoy dili ubus sa balaod, apan ubus sa grasya” (Mga Taga-Roma 6:14), kini maoy dili usa ka ‘credit card’ para sa pagpakasala. Kon ikaw wala makasabut niining puntoha, ikaw tingali makasulti sa imong-kaugalingon, “Tungud kay ako dili ubus sa Balaod ug ako adunay waykatapusang kinabuhi ug waykatapusang seguridad, ako magpadayon sa naandang pagkinabuhi. Babay, Dios, magkita lang ta sa eternidad!” Kana, natural, maoy usa ka pagtuis sa doktrina. Ang Pulong sa Dios dili gayud maghatag kanimo sa lisensiya aron makasala. Ang Pulong sa Dios maghimo kanimong manubag para sa imong

20. Thieme, *The Divine Outline of History*, 61-63.

mga panghunahuna, mga desisiyon, ug mga linihokan.

Ang pagkapari sa Balaod mao ang usa ka pinasahi nga pagkapari. Sa tibuuk Israel adunay pipila lamang ka mga pari, ang tanan gikan sa pamilya ni Aaron diha sa tribu ni Levi. Unsa man ang nahitabo ngadto sa Lebitikanhong pagkapari sa dihang ang Balaod maoy gitangtang? Kini nahanaw, usab! Kon ikaw nagbarog diha sa usa ka banig ug usa ka tawo nagbira niini gikan sa ilalum nimo, unsay mahitabo diha kanimo? Ikaw matumba uban sa banig! Ang tibuuk katuyoan sa pagtoon sa Lebitikanhong pagkapari diha sa Libro sa Mga Hebreohanon mao aron mopakita nga sa dihang si Kristo mituman sa Balaod ni Moses, kini maoy giwagtang.

Wala na kita naglihok ubus sa usa ka pinasahing pagkapari tungud kay kita maoy dili na ubus sa Balaod ni Moses. Diha sa Kapanahonan sa Simbahan ang matag magtotoo maoy usa ka pari (1 Pedro 2:5, 9; Pinadayag 1:6; 5:10; 20:6)! Ang bisan unsang relihiyosong organisasyon nga nagsulay nga mobutang sa mga magtotoo ubus sa Balaod maoy mipakalma niadtong mga magtotoo diha sa bahin dos sa plano sa Dios para sa ilang mga kinabuhi. Kini maoy wapagsunud ngadto sa tibuuk prinsipyo sa grasya, sa Dios nga Amahan, ang magbubuhat niana nga prinsipyo, sa Dios nga Anak, kinsa ang mihimo sa plano sa grasya didto sa krus, ug sa Dios nga Balaang Espiritu, kinsa naghimo sa plano sa grasya diha sa kinabuhi sa magtotoo!

Ang Bag-ong Balaod

Para sa Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo, ang bag-ong balaod “sa Espiritu sa kinabuhi” naghulip sa Balaod ni Moses! Kining bag-ong balaod mao ang modus operandi para sa Kristohanong kinabuhi.

Kay ang balaod sa Espiritu sa kinabuhi diha

ni Kristo Jesus maoy nagpagawasnon kanimo [*eleutheroo*] gikan sa balaod sa sala ug sa kamatayon. (Mga Taga-Roma 8:2)

“Sa Espiritu” maoy usa ka adunay kalabutan sa gigikanan. Ang gigikanan sa bag-ong balaod mao ang Espiritu. Ang Balaang Espiritu mao ang ngalan sa ikatulong persona sa Trinidad nga nagpahimug-at sa Iyang personalidad. “Espiritu sa” nagpaklaro sa Iyang buhat ug maoy gigamit isip usa ka titulo aron motumbok sa nagkalainlaing mga aspeto sa Iyang ministryo. Siya maoy gihinganlan og ang “Espiritu sa kamatuuran” diha sa Juan 16:13 tungud kay Siya nagpadayag sa kamatuuran ug Siya maoy gitawag og ang “Espiritu sa kinabuhi” tungud kay Siya naghatag sa waykatapusang kinabuhi.

Ang bag-ong balaod maoy istriktong para sa mga magtotoo tungud kay ang mga magtotoo lamang maoy “diha ni Kristo Jesus.” *Eleutheroo*, “nagpagawasnon,” maoy diha sa aorist tense, nga diin ang paglihok sa punglihok maoy nabulag gikan sa takna ug ipadayon sa kahangturan. “Makausa ug para sa tanan ang Balaang Espiritu maoy nagpagawasnon kanimo [ang magtotoo] gikan sa balaod sa sala ug kamatayon.” Ang “balaod sa sala” maoy usa ka panimaan ngadto sa Balaod ni Moses tungud kay kini ang mipadayag sa pagkamakasasala sa tawo. Ang “balaod sa kamatayon” nagkahulugan usab sa Balaod ni Moses tungud kay ang Balaod dili makahatag og kinabuhi bisan pa og diha sa usa ka tawo.

Kay kon unsa ang Balaod dili makahimo, mahuyang tungud kay kini maoy pinaagi sa unud, ang Dios *makahimo*: nagpadala sa Iyang kaugalingong Anak og nahisama sa makasasalang unud ug *isip usa ka paghalad* para sa sala, Siya misilot sa sala diha sa unud. (Mga Taga-Roma 8:3)

Ania mao ang kakulangon sa Balaod ni Moses: “Mahuyang

tungud kay kini maoy pinaagi [sa tinitik, tungud kay] sa unud.” “Unud” maoy usa ka panimaan ngadto sa kinaiyang makasasala nga nagpuyo diha sa matag tagsatagsa. Ang balaod wala gayud mahimo para kanato; apan ang Dios nga Amahan makahimo sa usa ka butang, ug Siya mihimo! Ang Dios mipadala sa Iyang kaugalingong Anak dinhi sa kalibutan isip tinuud nga pagkatawhanon “*isip usa ka paghalad* para sa sala.” Ang pagsakripisyo ni Jesu-Kristo didto sa krus nagpagawasnon kanato gikan sa balaod sa sala ug kamatayon.

Aron nga ang panginahanglanon sa Balaod [ni Moses] mahimong matuman ngari kanato, kinsa wala maglakaw sumala ngadto sa unud, apan sumala sa Espiritu. (Mga Taga-Roma 8:4)

Ang mga bersikulo 2 ug 3 nagpahayag nga ang mga magtotoo maoy gawasnon gikan sa balaod sa sala ug kamatayon. Ang bersikulo 4 nagpasabut unsaon nga kana nga kagawasan matuman. Tungud kay ang kinaiyang makasasala maoy anaa diha sa matag myembro sa tawhanong kaliwatan gawas lang sa Usa, kini maoy imposible nga matuman ang Balaod ni Moses. Bugtong si Jesu-Kristo ang perpektong myembro sa tawhanong kaliwatan ang nakatuman sa Balaod. Apan kini nagsulti dinhi nga “ang Balaod mahimong matuman diri kanato.” Kini ba maoy usa ka pagsumpaki? Dili gayud! Unya unsaon? “Matuman ngari kanato, kinsa wala maglakaw sumala ngadto sa unud [ang kinaiyang makasasala], apan sumala sa [pinaagi sa] Espiritu.”

Ang kagawasan gikan sa pagkontrol sa kinaiyang makasasala maoy matuman sa dihang kita magtoo diha ni Kristo pinaagi sa pagtoo lamang, apan ang pagsinati niana nga kagawasan diha sa atong mga kinabuhi moabut lamang pinaagi sa gahum sa pagpuno sa Balang Espiritu. Kita makapuyo sa espirituhanong kinabuhi ug magguba ang pagkontrol sa kinaiyang makasasala lamang sa dihang ang

Balang Espiritu magkontrol sa atong mga kalag. Niini nga paagi ang Balang Espiritu magtuman sa Balaod diri kanato. Pinaagi sa pagpuno sa Balang Espiritu, kita makaabut ngadto sa divine nga sukdanan diha sa hustong susamang paagi nga si Kristo nakaabut. Ang Balang Espiritu mipalahutay ni Kristo sa panahon sa tibuuk higayon sa Iyang pagkatawhanon. Kita nakahibalo niini gikan sa Isaia 42:1 ug gikan sa mga bersikulo diha sa Bag-ong Kasulatan: “Unya si Jesus gitultolan pinaagi sa Espiritu” (Mateo 4:1a) ug “Kon Ako [Jesu-Kristo] makaabog sa mga demonyo pinaagi sa Espiritu sa Dios” (Mateo 12:28a).

Samtang ang pagkatawhanon ni Kristo maoy nagtuman sa Balaod, Siya ang miuna sa espirituhanong kinabuhi pinaagi sa nagkontrolar nga gahum sa Espiritu ug mihimo sa bunga sa Espiritu, nalista diha sa Mga Taga-Galacia 5:22-23. Human si Jesu-Kristo misaka ug maoy milingkod sa toong kamut sa Amahan, Siya ug ang Amahan mipadala sa Balang Espiritu (Juan 15:26) ngadto sa Kapanahonan sa Simbahan nga mga magtotoo, ug ang bag-ong balaod maoy gitukod—“ang balaod sa Espiritu sa kinabuhi diha ni Kristo Jesus” (Mga Taga-Roma 8:2).

“Apan Ako magsulti kaninyo sa tinuud, kini maoy inyong kaayohan nga Ako magpalayo; kay kon Ako dili magpalayo, ang Magtatabang [Balang Espiritu] dili moabut dinha kaninyo; apan kon Ako molakaw, Ako magpadala Kaniya dinha kaninyo.”
(Juan 16:7)

Kini maoy usa ka pagpasabut sa atong Magtutudlo—ang Balang Espiritu. Sa dihang kita napuno o nakontrol pinaagi sa Balang Espiritu, ang Iyang pagpangtudlo, ang Iyang pagtudlo ug paggiya, naghimo diri kanato sa mismong karakter sa pagkatawhanon ni Jesu-Kristo.

“Apan sa dihang Siya, ang Espiritu sa kamatuuran, moabut, Siya maggiya kaninyo ngadto sa tanang kamatuuran.” (Juan 16:13a)

Kini mao ang bugtong paagi nga diin kita makatuman sa matarong nga “panginahanglanon” sa Balaod ni Moses— pagpuyo sa espirituhanong kinabuhi pinaagi sa gahum sa Espiritu.

“PAGPAPUNO DIHA SA ESPIRITU”

Ang bag-ong balaod para sa Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo nagtawag sa usa ka bag-ong kamandoan.

Para niini nga rason kini nagsulti,
“Bangon [*egeiro*] hingatugon,
Ug barog [*anistemi*] gikan sa patay,
Ug si Kristo magdan-ag diha kanimo.”
(Mga Taga-Efeso 5:14)

“Hingatugon” maoy usa ka paghulagway sa magtotoo nga gawas sa fellowship, gawas sa ubus nga lingin. “Bangon,” usa ka aorist pangkarong panugo sa *egeiro*, maoy usa ka mando ngadto sa magtotoo nga mogamit sa 1 Juan 1:9, nga mao ang rebound nga paagi. *Anistemi*, “barog,” maoy usab usa ka aorist nga panugo, usa ka mando aron makabakwi gikan sa patay. Tungud kay walay magtotoo nga sa literal makadala sa iyang-kaugalingon pagbalik gikan sa patay, unsa may ipasabut niini?

Diha sa Mga Taga-Efeso 5:14 “gikan sa patay” nagpunting ngadto sa magtotoo nga gawas sa fellowship uban sa Dios pinaagi sa karnalidad. Kita maoy gimandoan sa makausa pag-usab nga mobalik ngadto sa fellowship! Unsay mahitabo kon atong himoon? “Si Kristo magdan-ag diha kanimo.” Ang

usa ka mangitngit nga balay diha sa usa ka mangitngit nga kagabhion maoy wayhitsura diha sa kayutaan. Apan kon ang balay adunay kahayag diha sa sulud, kini naghatag diha og porma ug katahum. Ang espirituhanong kinabuhi nagporma ug nagpakita sa kahiladmang katahum pinaagi sa gahum sa kahayag. Ang Balaang Espiritu nagpasiga sa kahayag sa dihang Siya nagkontrol sa kinabuhi.

Busa pagbantay sa imong paglakaw, dili sama sa dimaalamon nga katawhan, apan isip maalamon.
(Mga Taga-Efeso 5:15)

Unsaon man nimo sa paglakaw nga mabinantayon? Ang Mga Taga-Galacia 5:16 nagbutyag sa tubag: “Apan Ako nagsulti, lakaw [ang kadaadlaw nga paggamit sa espirituhanong kinabuhi] pinaagi sa Espiritu [diha sa pagpuno sa Espiritu], ug ikaw dili magtugot sa tinguha sa unud [kinaiyang makasasala].” Kini mao og unsaon nimo paglikay nga mahimong usa ka buang. Una, ikaw kinahanglang makahibalo ug makasabut sa doktrina sa Bibliya; ug ikaduha, ikaw kinahanglang maggamit sa doktrina nga imong nahibaloan. Ang pulong “maalamon” nagpasabut sa konsepto sa paggamit sa doktrina ngadto sa kasinatian, ug kini maoy posible lamang pinaagi sa pagpuno sa Espiritu.

Pahimusli pag-ayo [*exagorazo*] ang imong oras, tungud kay ang mga adlaw maoy daotan. (Mga Taga-Efeso 5:16)

Ang Griyego nga pulong *exagorazo* nagpasabut og “aron mopalit.” Bugtong ang mga magtotoo lamang ang makapalit og oras, tungud kay ang dimagtotoo walay ‘pahunan.’ Siya dili makapalit bisan og usa ka minuto lamang! Ang oras maoy mapalit pinaagi sa pagpuno sa Espiritu, diin ang doktrina nga

nakat-onan ug gigamit mahimong atong salapi sa ginsakpan.

Busa unya ayaw pagpakabuang, apan sabta kon unsa ang kabubut-on sa Ginoo. (Mga Taga-Efeso 5:17)

Ang sunud nga panugo o mando nagsulti kanato, “Ayaw pagpakabuang.” Ang “nagpakabuang” nga Kristohanon mao ang magtotoo kinsa nagpabilin diha sa kahimtang sa karnalidad. Unsa man ang iyang mahimo mahitungud niini nga kahimtang? “Sabta kon unsa ang kabubut-on sa Ginoo.” Ikaw dili makakat-on sa tanang mga detalye sa kabubut-on sa Dios diha sa usa ka higayon; kini maoy dili gani ang gipaabut gikan kaninyo. Apan kini maoy hilabihang ka tataw gikan niini nga pagsulat nga ang diretsong kabubut-on sa Dios maoy para kanimo nga mapuno diha sa Espiritu.

Ug ayaw paghuboghubog diha sa bino, kay kana maoy kahilayan, apan hinoon papuno [*pleroo*] diha sa Espiritu. Mga Taga-Efeso 5:18)

Ang unang bahin niini nga bersikulo mao ang usa ka pagdili batok sa sala sa paghuboghubog, tungud kay diha sa usa ka pagkahubog nga kahimtang ang bino mahimong usa ka sukwahing nagkontrol nga kusog sa hunahuna. Hinoon ikaw maoy gimandoan aron “magpapuno diha sa Espiritu,” ang nagkontrol nga gahum sa espirituhanong kinabuhi. Kini nga mando gikan sa Dios, ang pangkarong pamasang panugo sa *pleroo* nagsulti, “Kanunaya diha nga magpapuno diha sa Espiritu.” Diha sa pamasang paningog nga hingtungdan, “ikaw,” nagdawat sa lihok sa punglihok “napuno”—ikaw makadawat sa pagpuno sa Espiritu. Ikaw dili makabuhat para niini; ikaw dili makabuhat niini; ikaw dili angayan niini. Kini maoy usa ka probisyon sa grasya sa Ginoo.

Ang kahimtang sa espirituwalidad maoy dili maabut tungud kay ikaw 'nanghingutas diha sa usa ka aparador,' gabangutan og 'mga luha sa paghinulsol,' mihatag og ikanapulo, o mihimo og mga panaad. O tingali ikaw nagtoo nga tungud kay ikaw nagpuasa ikaw maoy espirituwal. Nan, ikaw maoy dili! Ikaw tingali nindot tan-awon tungud kay ikaw nakuhaan og timbang. Ikaw mahimong mobatig arang-arang tungud kay ang imong kasingkasing ug kaugatan nga sistema maoy dili sama ka hago, apan ikaw maoy dili espirituwal tungud sa pagpuasa. Tingali ikaw maghunahuna nga tungud kay ikaw gakaragkarag diha sa usa ka Kristohanong programa ug maoy napili ngadto sa usa ka simbahang opisina nga ikaw maoy espirituwal! Ang maong mga kalihukan dili makahimo kanimo nga espirituwal. Ang espirituwalidad mao ang pagpuno sa Balaang Espiritu nga kita makadawat sa dihang kita magsunud sa mando sa Dios diha sa 1 Juan 1:9. Kini mao ang grasya nga pamaagi sa Dios sa pag-atiman sa sala diha sa kinabuhi sa magtotoo. Busa kita gihatagan sa usa ka bag-ong balaod diha sa Mga Taga-Roma 8, ug karon kita adunay usa ka bag-ong kamandoan diha sa Mga Taga-Efeso 5.

ANG PAGPAKITA SA BAG-ONG BALAOD

Ang bag-ong balaod sa Espiritu sa kinabuhi, o espirituwalidad, maoy mapakita diha sa magtotoo sa dihang ang Balaang Espiritu nagkontrol sa iyang kalag pinaagi sa pagpuno sa Espiritu. Diha sa kahimtang sa usa ka bag-o o dihamtong nga magtotoo, ang pagpuno sa Espiritu maoy tinagsa. Tungud kay siya maoy ignorante sa rebound ug walay doktrina sa Bibliya nga magpuli sa tawhanong panglantaw diha sa divine nga panglantaw, siya magpadayon diha sa iyang karaang sundanan sa panghunahuna. Apan, ang iyang dugang pagsabut sa sala ug ang mga sangputanan sa sala ug ang sa mas makadaghan nga siya naggamit sa rebound

nga paagi, ang mastaas nga siya makahimo sa pagpabilin sa pagpuno sa Espiritu ug ang mas daghang doktrina sa Bibliya nga iyang matuhup. Ang Balaang Espiritu nagmetabolisa sa doktrina ngadto sa divine nga panglantaw diha sa kalag sa matag magtotoo.²¹

Para sa magtotoo aron mahamtong sa espirituhanon, kinahanglang anaa diha sa iyang kalag ang usa ka balanse sa pagpuyo tali sa pagpuno sa Balaang Espiritu ug doktrina sa Bibliya. Ang pagpuno sa Espiritu inubanan diha sa positibong kabubut-on sa magtotoo ug makanunayong pagsulud sa doktrina nagtukod niini nga balanse sa pagpuyo. Diha sa matag mga bersikulo nga atong pagasusihon, ang kalag sa magtotoo maoy konektado diha sa paglihok sa Balaang Espiritu ug doktrina sa Bibliya.

Nga Siya magahatag kaninyo, sumala ngadto sa mga bahandi sa Iyang himaya, aron pagalig-onon diha sa gahum sa Iyang Espiritu diha sa kahiladman sa tawo. (Mga Taga-Efeso 3:16)

Ang “Nga” nagpaila sa katuyoan sa pag-ampo ni Pablo nga misugod diha sa Mga Taga-Efeso 3:14. Ang literal nga paghubad sa bersikulo 16 nga mabasa: “Nga Siya maka, sa makausa ug para sa tanan, hatag kaninyo, sumala ngadto sa mga bahandi sa Iyang himaya, aron magamhan diha sa divine nga gahum pinaagi sa iyang Espiritu diha sa kalag.” Bantayi ang prinsipyo: Ang Balaang Espiritu nga pagkontrol sa kinahiladmang binuhat o kalag mao ang gigikanan sa gahum

21. Metabolismo maoy naggikan sa klasikong Griyegong pungan (*metabole*), nagpasabut og ‘metamorposis’ o ‘pagkausab.’ Sa dihang ang pagkaon maoy kan-on, ang tawhanong lawas nagbalhin niini ngadto sa pangpalagsik para sa lawasnonag pagtubo ug nagwagtang sa makadaot nga usik nga materyal. Pinaagi sa katandian, sa dihang ang doktrina sa Bibliya, espirituhanong pagkaon, maoy ‘gikaon’ ubus sa pagpuno sa Balaang Espiritu, kini maoy gibalhin ngadto sa pangpalagsik para sa espirituhanong pagtubo ug nagtangtang sa tawhanong panglantaw diha sa Kristohanong kinabuhi (Jeremiah 15:16a).

para sa atong espirituhanong mga kinabuhi.

Aron nga si Kristo makapuyo [*katoikeo*] diha sa inyong mga kasingkasing pinaagi sa pagtoo; *ug* nga kamo, maoy nagamutan ug naugbokan diha sa gugma. (Mga Taga-Efeso 3:17)

“Nga si Kristo makapuyo diha sa inyong mga kasingkasing” usab nagpahayag og katuyoan. Sama ingon nga kita sa unahan misusi sa Hebreohanon nga pulong *yashab* nagpasabut og “pagpuyo diha sa kalinaw,” karon atong nakita ang iyang Griyegong kaatbang, *katoikeo*, nagpasabut og “aron mopuyo ngadto sa balay diha sa kahayahay ug kakalma.” Kini maoy posible nga anaa diha sa usa ka balay, bisan pa gani nga mopuyo didto, apan wala diha sa pamuyo. Pipila kaninyo tingali adunay susamang kasinatian. Bisin pa, kini nga pamulong nag-ingon, sa tinuud, nga sa dihang ang Balaang Espiritu nagkontrol sa kalag, si Kristo maoy anaa sa pamuyo diha sa imong kinabuhi. Ang sa kasinatiang Kristiyanismo maoy imong gihunahuna (Mga Proberbio 23:7a) ug sa unsang paagiha ikaw nadasig—dili sa dagway nga imong nahimo diha sa panggawas. “Nga si Kristo makapuyo diha sa inyong mga kasingkasing” naghulagway sa usa ka pagpakita sa pagpuno sa Espiritu nga diin ang magtotoo maoy “nagamutan” ug “naugbokan” gikan sa usa ka pundasyon sa doktrina.

Sumala sa akong tininuud nga pagpaabut ug paglaum, nga ako dili mabutang ngadto sa kaulawan diha sa bisan unsang butang, apan *nga* uban sa tanang pagpangahas, si Kristo bisan pa gani karon, sa kanunay, mahimaya diha sa akong lawas, bisan pa diha sa kinabuhi o diha sa kamatayon. (Mga Taga-Filipos 1:20)

Dinhi kita adunay laing pagpakita sa pagpuno sa Balaang Espiritu diha sa pamulong: si “Kristo mahimaya diha sa akong lawas.” Si Kristo mahimong mahimaya pinaagi sa pagbuhat sa espirituhanong kinabuhi sa magtotoo, matuman pinaagi sa pagpuno sa Balaang Espiritu ug kinataasang doktrina nga nagpuyo diha sa kalag.

Akong mga anak, diha kaninyo ako usab anaa sa pag-antos hangtod nga si Kristo maoy maporma diha kaninyo. (Mga Taga-Galacia 4:19)

Si Pablo naggamit sa pagtimbaya nga, “akong mga anak,” dili sama sa usa ka termino sa pagpangga, apan aron badlongon ang mga Taga-Galacia. Sa dihang ang mga hamtong magsugod sa pag-away, ikaw magsulti kanila nga “hunonga ang paglihok sama sa mga bata” o “hunonga ang pagkabinata.” Ang mga Taga-Galacia nanggilihok sa ilang mga kaugalingon diha sa usa ka pagkabinata nga paagi pinaagi sa pagtabitabi ug pagbugalbugal. Sila napakyas aron morebound, maoy mga nanggisupsup para sa bakak nga doktrina, ug mipabiling espirituhanong mga batang gagmay.

“Diha kaninyo ako usab anaa sa pag-antos,” mahimong pagahubaron, “Ako gipaningot kaninyo.” Si Pablo nagpadayon sa pagpangasaba ug pagtudlo kanila sa doktrina diha sa pagpaabut sa ilang pagbakwi sa pagpuno sa Espiritu ug pag-abante ngadto sa pagkahamtong. Ang pamulong, “hangtod nga si Kristo maporma diha kaninyo,” maoy laing pagpakita sa bag-ong balaod pinaagi nga diin si Kristo maoy mahimaya pinaagi sa magtotoo diha sa Kapanahonan sa Simbahan nga nakaabut sa espirituhanong pagkahamtong.

ANG PAGHIMAYA NI JESU-KRISTO

Kinsa ang naghimaya ni Jesu-Kristo dinhi sa kalibutan? Kon

ikaw nagsulti, “Mga magtotoo,” ikaw maoy sayup! Ang tubag mao ang magtotoo naghimaya ni Kristo *pinaagi sa gahum ug pagpangtudlo sa Balaang Espiritu*. Ang nag-unang ministeryo sa Balaang Espiritu mao nga mohimaya ni Kristo! Si Jesus miingon,

“Siya [ang Balaang Espiritu] magahimaya Kanako; kay Siya ang magkuha sa Akoa [ang persona ug buhat ni Jesu-Kristo], ug magabutyag *niini* diha kaninyo.” (Juan 16:14)

Apan niini Siya mihisgot sa Espiritu, kinsa kadtong mitoo diha Kaniya maoy modawat; kay ang Espiritu maoy wala pa *gihatag*, tungud kay si Jesus wala pa man mahimaya. (Juan 7:39)

Human si Kristo misaka ug milingkod didto sa toong kamut sa Amahan diha sa pagkahimaya, ang Balaang Espiritu miabut aron mohimaya ni Kristo dinhi sa kalibutan. Si Kristo kinahanglang mawala gikan sa kalibutan sa dili pa ang Balaang Espiritu makasugod sa Iyang ministeryo sa paghimaya (Juan 16:7).

Walay myembro sa tawhanong kaliwatan ang adunay abilidad nga makapahimaya ni Kristo pinaagi sa iyang kaugalingong mga talento, lawasnong mga kabtangan, kapasidad sa panghunahuna. Wala niining mga tawhanong mga bintaha o abut sa tawhanong kamaayo ang makahimaya ni Kristo.²² Bugtong ang Dios nga Balaang Espiritu ang makahimaya sa Ginoong Jesu-Kristo pinaagi sa paggahum sa espirituhanong

22. Ang tawhanong kamaayo mao ang matinabangong abut o mga binuhatan sa magtotoo kinsa maoy ubus sa pagkontrol sa kinaiyang makasasala. Ang maayong mga binuhatan sa usa ka karnal nga Kristohanon maoy waykalainan gikan sa maayong mga binuhatan nga gihimo pinaagi sa usa ka dimagtotoo, walay espirituhanong bili, ug maoy dili pagagantihan didto sa langit. Tan-awa sa Thieme, *Reversionism* (2000), 14-18.

kinabuhi sa magtotoo. Ang mando sa 1 Mga Taga-Corinto 6:20*b* nga “mohimaya sa Dios diha sa imong lawas” mahimong matuman pinaagi lamang sa balanse nga pagpuyo diha sa kalag tali sa pagpuno sa Espiritu ug doktrina sa Bibliya.

ANG PAGPAKIGBISOG PARA SA PAGKONTROL

Samtang ikaw buhi pa, ang kinaiyang makasasala ug ang Balaang Espiritu nag-ilog para sa paghari diha sa imong kinabuhi. Si Pablo naghulagway sa pagpakigbisog.

Tungud niana og unsay akong gipanghimo [sala], ako wala makasabut; kay ako wala nagbuhat og unsay ako *nga* gustong *buhaton* [pagpuyo sa espirituhanong kinabuhi], apan ako nagbuhat sa mismong butang nga akong gikalagutan. (Mga Taga-Roma 7:15)

Si Pablo maoy nagsulti nga sa dihang ang kinaiyang makasasala nagkontrol sa kalag, ang magtotoo maoy karnal; sa dihang ang Balaang Espiritu nagpuno ug nagkontrol sa kalag, ang magtotoo maoy espirituwal, ug unya, siya makahimo sa espirituhanong kinabuhi. Ang kabubut-on nagpili kinsa ang makakuha sa pagkontrol. Sa bisan unsang wamasugid nga sala diha sa imong kinabuhi nagtugot sa kinaiyang makasasala nga modumala diha sa imong kalag, apan kini maoy dali ra mapahawa pinaagi sa paggamit sa 1 Juan 1:9, ang rebound nga paagi. Sa dihang ang imong mga sala maoy masugid, ikaw makakuha sa pagpuno sa Balaang Espiritu, aron nga ikaw makakat-on sa doktrina, ug mag-abante ngadto sa pagkahamtong. Pipila ka mga magtotoo maoy nahisama sa yo-yo, pirling naglukso pabalikbalik taliwala sa pagpuno

sa Balaang Espiritu ug ang pagkadiktador sa kinaiyang makasasala. Bugtong pinaagi sa rebound ug pagkat-on ug paggamit sa doktrina sa Bibliya sa kanunay nga ang magtotoo makalingkawas niini nga kahuyang.

Unsay mahitabo ngadto sa Balaang Espiritu sa dihang kita maoy anaa sa kahimtang sa karnalidad ug nagtugot sa kinaiyang makasasala nga mokontrol sa atong kinabuhi? Ang Balaang Espiritu maoy giingon nga giwagtang diha sa 1 Mga Taga-Tesalonica 5:19 o gipaantos diha sa Mga Taga-Efeso 4:30. Sa dili pa kita magsusi niining duha ka mga termino, atong ilista ang tulo ka laing mga sala nga gisulat diha sa Bibliya isip mga sala nga batok sa Balaang Espiritu. Ang unang duha mao ang gibuhat pinaagi sa mga dimagtotoo; ang ikatulo, pinaagi sa mga magtotoo. Ang mga sala nga gibuhat pinaagi sa mga dimagtotoo maoy mismong duha ka mga bahin sa parehang salapi, busa atong lantawon kining nauna.

PAGPAKASALA BATOK SA BALANG ESPIRITU

1. Pagpasipala batok sa Balaang Espiritu mao ang sala sa pagsalikway ni Jesu-Kristo isip Manluluwas (Mateo 12:14-32) nga mabuhat lamang pinaagi sa usa ka dimagtotoo sa panahon sa pagkatawhanon sa atong Ginoo.
2. Pagsukol ngadto sa Balaang Espiritu mao ang sala sa pagsalikway ni Kristo sa Kapanahonan sa Simbahan nga mga dimagtotoo (Mga Buhat 7:51).
3. Pagpamakak ngadto sa Balaang Espiritu mao ang sala sa bakak nga pangpadasig, gihimo pinaagi sa usa ka magtotoo (Mga Buhat 5:1-10). Ang usa ka maayong binuhatan nga gibuhat uban ang sayup nga pangpadasig maoy sayup. Paghatag og kwarta ngadto sa simbahan maoy sa kadaghanan giisip nga maayo (2 Mga Taga-

Corinto 9:7). Apan, kon ikaw maghatag isip usa ka resulta sa pagpugos, pangibog para sa pag-uyon, o bisan unsang laing bakak nga pangpadasig, kini maoy pagpamakak ngadto sa Balaang Espiritu.

Diha sa Mga Buhat 5 si Ananias ug ang iyang asawa, Sapphira, maoy nasina sa usa ka tawo nga ginganlan og Barnabas kinsa nakapanag-iya sa usa ka dakong kantidad sa kayutaan didto sa isla sa Cyprus. Si Barnabas mibaligaya sa yuta ug mihatag sa tanang halin ngadto sa mga apostoles para ipang-apod-apod ngadto sa mga uyamot nga mga magtotoo sa Jerusalem. Ang matag usa midayeg kaniya para sa iyang kamanggihatagon. Sa dihang si Ananias ug Sapphira nakadungog mahitungud niini, diha sa ilang pangibog para sa pag-uyon sila usab mibaligya sa usa ka tipik sa ilang kayutaan, apan mihatag lamang sa usa ka bahin sa mga halin ngadto sa simbahan. Karon, kini wala makahimo og kalainan sa atubangan sa Ginoo kon sila mihatag lamang og singko sentimos sa dolyar, apan sila namakak og mibungat nga ang ilang salapin-ong gasa mao ang *tanan* nga ilang nakolekta gikan sa pagbaligya sa kabtangan. Si Apostol Pedro mitawag kanila nga mga magtotoo nga ubus sa impluwensiya sa satanasnong panghunahuna.²³ Sila maoy sad-an sa pagpamakak ngadto sa Balaang Espiritu. Tungud niana, sila maoy grabeng gidisiplina ug namatay sa sala paingon sa kamatayon (1 Juan 5:16).²⁴

Sa dihang ang magtotoo maoy anaa sa karnalidad, siya maoy nagpaguul ug nagpaantos sa Balaang Espiritu. Nagpaantos sa Espiritu (1 Mga Taga-Tesalonica 5:19) mao ang pagkawala sa pagpanudlo sa Balaang Espiritu ug maoy gipakita

23. Ibid, 82-87.

24. Gitawag og “usa ka sala nga paingon sa kamatayon,” ang sala paingon sa kamatayon maoy kinataasang divine nga disiplina ngadto sa magtotoo diha sa pagpadayon sa karnalidad, nagtangtang kaniya gikan sa bahin dos ngadto sa bahin tres sa plano sa Dios. Tan-awa sa Thieme, *Christian Suffering* (2002), 32-37; *Reversionism*, Pakapin sa Basahon B.

pinaagi sa bakak nga paggamit sa doktrina. Ang nagpaguul sa Espiritu (Mga Taga-Efeso 4:30) mao ang pagkawala sa paggahum sa Balaang Espiritu nga nagresulta diha sa kinatibuk-ang kapakyasan sa espirituhanong kinabuhi.

PAGTUBO UG PAGKAHAMTONG

Ang espirituwalidad ug karnalidad maoy mga absoluto (1 Juan 1:6-7; 2:10-11; 3:4-9). Diha sa bisan unsang gihatag nga higayon ikaw maoy mahimong 100% napuno diha sa Espiritu o 100% gikontrol pinaagi sa kinaiyang makasasala. Ikaw dili mahimong sa tipik espirituwal o sa tipik karnal. Ni ikaw mahimo nga parehang espirituwal ug karnal sa susamang higayon. Ikaw mahimong, bisan pa, sa daklit lamang magbalhin gikan sa usa ngadto sa lain. Kini maoy usa ka sukaranong konsepto sa kasinatiang Kristiyanismo.

Diha sa laing bahin ang espirituwal nga pagtubo maoy dihingpit.²⁵ Ang usa ka magtotoo maghinayhinay sa pagkahamtong sama sa usa ka bata nga hinayhinay nga mahimong usa ka hamtong. Sa dihang ikaw nagdawat ni Kristo isip Manluluwas, ikaw mahimong usa ka anak sa Dios (Mga Taga-Galacia 4:4-7). Ang Griyego nga pulong (*huios*) nagpasabut og “usa ka hamtong nga anak.” Kini mao ang ibabaw nga lingin, ang imong posisyon diha ni Kristo. Bisan pa, sa kasinatian ikaw maoy gitawag og usa ka (*brephos*, 1 Pedro 2:2). Kini nga Griyego nga pulong nagpasabut ngadto sa usa ka “batang gamay nga masusu sa inahan.” Kon ang usa ka tawo maoy kalim-an ang panuigon ug siya nagtoo diha ni Kristo isip Manluluwas, siya maoy sa lawasnon usa ka hamtong, apan sa espirituhanon siya maoy usa ka bag-ong gianak nga bata. Kon siya nagtubo sa espirituhanon pinaagi sa pagdawat

25. Thieme, *The Divine Outline of History*, 88-90; *Christian Suffering*, 10-15.

ug pagmetabolays sa doktrina sa Bibliya, siya sa umaabut mahimong usa ka espirituwal nga batan-on (Mateo 4:4). Kon siya nagpadayon aron motubo, siya sa katapusan mahimong usa ka hamtong nga Kristohanon. Kini mao ang ikaduhang konsepto sa kasinatiang Kristiyanismo.

Ang dipirmi nga pag-asenso sa espirituhanong pagtubo maoy duul nga may kalambigitan ngadto sa absolutong kahimtang sa espirituwalidad batok sa karnalidad. Ang usa ka magtotoo, bisan pa usa ka batang gamay, batan-on, o hamtong, maoy espirituwal o karnal diha sa bisan unsang higayon, nagdepende lamang kon ang Balaang Espiritu o ang kinaiyang makasasala ang nagkontrol sa iyang kalag. Samtang ang usa ka temporaryong sipyat ngadto sa karnalidad nagbungat sa rebound nga paagi, kini dili dihadiha makadahili sa kahimtang sa magtotoo nga pagtubo. Ang magtotoo makabenepisyo og dako pinaagi sa paggunit sa hamubo nga mga tulubagon diha sa Dios, pinaagi sa makanunayong pagrebound aron mahibalik ang pagpuno sa Espiritu. Ang mas daghang higayon nga ang magtotoo maoy napuno diha sa Espiritu, ang mas dako ang iyang kahigayonan aron mokat-on ug mogamit sa doktrina sa Bibliya, ug ang mas paspas ang iyang espirituhanong pagtubo.

Diha sa Kapanahonan sa Simbahan kita adunay usa ka bag-ong mando nga nagpuli sa Balaod ni Moses: “Kanunaya ang pagkapuno diha sa Espiritu” (Mga Taga-Efeso 5:18; cf. Mateo 22:6-40; Mga Taga-Galacia 5:22-23). Ang katinumanon niini nga bag-ong mando maoy gikinahanglan aron nga makatuman sa ikaduhang sukaranong kamandoan: “Pagtubo diha sa grasya ug sa kahibalo sa atong Ginoo ug Manluluwas nga si Jesu-Kristo” (2 Pedro 3:18). Sa dihang ikaw sa husto nakasabut niining duha ka mga mando, ikaw maoy anaa sa imong agianan diha sa Kristohanong kinabuhi. Apan, hangtod nga ikaw makasabut nila, ang imong Kristohanong kinabuhi mahimong kawang lang.

Daghang mga Kristohanon nga maoy sa waykatapusang naluwas apan wala makahibalo niini—sila nagbati nga sila

nakabuhay og usa ka butang aron mawala ang ilang kaluwasan. Kini maoy karnal nga mga magtotoo kinsa wala makasabut sa waykatapusang seguridad o ang pagpabilin sa kinaiyang makasasala diha sa ilang mga kinabuhi. Apan, wala gayuy mahimo ang magtotoo aron mawala ang iyang kaluwasan. Wala gayuy kapakyasan, walay sala nga makatangtang sa buhat nga gituman ni Kristo didto sa krus.

Ang pangutana mao: Unsaon man nimo pagkahibalo nga ikaw maoy luwas? Ikaw ba mitoo diha ni Kristo pinaagi sa pagtoo lamang? Nan, ikaw maoy luwas na! Unsaon man nimo pagkahibalo nga ikaw maoy karnal o espirituwal? Ikaw ba mirebound na? Nan, ikaw maoy espirituwal! Ang imong pagkahibalo sa kaluwasan ug ang pagpuno sa Balaang Espiritu mag-abut pinaagi sa pagtoo-panabut—nagtoo sa Ebanghelyo ug sa mga doktrina sa Pulong sa Dios nga gitudlo pinaagi sa Magtutudlo, ang Dios nga Balaang Espiritu. Ang pagtoo-panabut naghimo sa gahum sa Balaang Espiritu ug ang espirituhanong kinabuhi nga usa ka katinuuran diha sa imong *panghunahuna*. Diha sa ginsakpan sa espirituhanong kahimtangan, ang katinuuran maoy dili ang unsay imong pagbati, dili ang unsay imong gitooan, dili ang unsay gitudlo sa tradisyon kanimo, apan ang doktrina sa Bibliya nga ang Balaang Espiritu nagtudlo kanimo.

“Kay kita naglakaw pinaagi sa pagtoo, dili pinaagi sa panan-aw.” (2 Mga Taga-Corinto 5:7)

Nakakita nga ang Iyang divine nga gahum [ang pagpuno sa Balaang Espiritu] maoy nagtugot ngari kanato sa tanang butang mahitungud sa kinabuhi ug kabalaanon [espirituhanong kinabuhi], pinaagi sa tinuud nga kahibalo Kaniya kinsa mitawag kanato pinaagi sa Iyang kaugalingong himaya ug bililhong hiyas. (2 Pedro 1:3)

DOKTRINA SA ANG ANGHEL NI YAHWEH

- I. Ang Anghel ni *Yahweh* maoy nailhan isip *Yahweh*, ang Dios sa Israel (Genesis 16:7-13; 22:11-18; 31:11-13; 48:15-16; Exodo 3:2 [cf. Mga Buhat 7:30-35]; Exodo 13:21; 14:19; Mga Maghuhukum 6:11-23).
- II. Ang Anghel ni *Yahweh* maoy lahi gikan ni *Yahweh* (Genesis 24:7, 40; Exodo 23:20; 32:34; Numeros 20:16; 1 Cronicas 21:15-18; Isaiah 63:9; Zechariah 1:12-13).
- III. Ang Anghel ni *Yahweh* mao ang Ikaduhang Persona sa Trinidad:
 - A. Ang Ikaduhang Persona mao ang makitang Dios sa Bag-ong Testamento (Juan 1:18; 6:46; 1 Timoteo 6:16; 1 Juan 4:12).
 - B. Ang Anghel ni *Yahweh* wala gayud magpakita human sa Pagpakatawo.
 - C. Ang parehang Anghel ni *Yahweh* ug Jesu-Kristo maoy gipadala sa Amahan.
 - D. Tungud kay ang parehang Amahan ug ang

Balang Espirtu dili makita sa tawo, ug tungud kay si Kristo maoy makita, kini maoy nahukman nga si Kristo mao ang Anghel ni *Yahweh* o ang makitang myembro sa Kinaiya sa Dios diha sa Karaang Testamento. Ang pagpakita ni Kristo diha sa Karaang Testamento maoy gitawag og usa ka ang Dios nagpakatawhanon.

DOKTRINA SA MINISTERYO SA BALANG ESPIRITU

- I. Ministeryo sa Balaang Espiritu diha sa Karaang Testamento.
 - A. Pagkatawo-pag-usab.
 - B. Pagdihog—naghatag sa pipila ka divine nga gipangtuboy nga mga magtotoo aron mobuhat sa espesyal nga mga kalihukan (Genesis 41:38; Exodo 28:3; Mga Maghuhukum 3:10; 1 Samuel 10:10) ug mahimong tangtangon diha sa disiplina (Mga Salmo 51:11).
- II. Ministeryo sa Balaang Espiritu diha sa Kapanahonan sa Simbahan.
 - A. Ministeryo sa kaluwasan.
 1. Epektibong grasya (Mga Taga-Efeso 2:8-9)
 2. Pagkatawo-pag-usab (Juan 3:1-16; Titus 3:5).
 3. Bawtismo (Mga Buhat 1:5; 1 Mga Taga-Corinto 12:13; Mga Taga-Efeso 4:5).
 4. Pagpuyo (Mga Taga-Roma 8:9; 1 Mga Taga-Corinto 6:19-20).

5. Pagselyo (2 Mga Taga-Corinto 1:22; Mga Taga-Efeso 1:13; 4:30).
 6. Pag-apod-apod sa espirituhanong mga gasa (1 Mga Taga-Corinto 12:11).
- B. Human-sa-kaluwasan nga ministeryo: ang pagpuno sa Balaang Espiritu nga nagbunga og espirituwalidad (Mga Taga-Efeso 5:18).
1. Espirituwalidad ug karnalidad, baslanay nga eksklusibong mga absoluto (1 Juan 3:4-9).
 2. Espirituwalidad mawagtang pinaagi sa karnalidad; mabakwi pinaagi sa rebound (Mga Proberbio 1:23; 1 Juan 1:9).
 3. Espirituwalidad, usa ka paglihok sa Harianong Pagkapari—dili ubus sa Levitikanhong Pagkapari sa Balaod ni Moses (Mga Taga-Roma 8:2-4; 10:4; 13:8; Mga Taga-Galacia 5:18).
 4. Karakter sa pagkatawhanon ni Kristo mibunga diha sa magtotoo (Mga Taga-Galacia 4:19; 5:22-23).
 5. Wala gipadayag pinaagi sa emosyon o pagpangdili (Mga Taga-Roma 16:17-18; 2 Mga Taga-Corinto 6:11-12).
 6. Kinatibuk-ang mga katuyoan sa espirituwalidad.
 - a. Mag-aambit sa divine nga kinaiya (2 Pedro 1:4).
 - b. Pagsundog sa Dios (2 Mga Taga-Corinto 3:3; Mga Taga-Efeso 5:1).
 - c. Paghimaya ni Kristo (Juan 7:39; 16:14; 1 Mga Taga-Corinto 6:19-20).
 - d. Katumanan sa Balaod (Mga Taga-Roma 8:2-4).
 - e. Hustong paglihok sa pagtoo-panabut—pagtuhup sa doktrina sa Bibliya (Juan 14:26;

16:12-14; 1 Mga Taga-Corinto 2:9-16).

- III. Ministeryo sa Balaang Espiritu ngadto sa dimagtotoo.
 - A. Pagpugong (2 Mga Taga-Tesalonica 2:7).
 - B. Pagmatuud (Juan 16:7-11).
 - C. Pagpakatawo-pag-usab (Juan 3:5).

KATLOAN-OG-SIYAM KA DIMABAKWI NGA MGA ABSOLUTO UG USA KA MABAKWI NGA ABSOLUTO

Gitigum ni Lewis Sperry Chafer
Gibag-o ni R. B. Thieme, Jr.

DIMABAKWI NGA MGA ABSOLUTO

- I. Ang magtotoo nagpuyo diha sa waykatapusang plano sa Dios ug nakig-ambit sa dadangatan ni Kristo. Siya maoy:
 - A. Nahibaloan na (Mga Buhat 2:23; Mga Taga-Roma 8:29; 1 Pedro 1:2).
 - B. Gipili (Mga Taga-Roma 8:33; Mga Taga-Colosas 3:12; 1 Mga Taga-Tesalonica 1:4; Titus 1:1, 1 Pedro 1:2).
 - C. Gipahilunang-kapalaran (Mga Taga-Roma 8:29-30; Mga Taga-Efeso 1:5, 11).
 - D. Pinili (Mateo 22:14; 1 Pedro 2:4).
 - E. Gitawag (1 Mga Taga-Tesalonica 5:24).
- II. Ang magtotoo gipasig-uli (pagtangtang sa babag tali sa tawo ug sa Dios):²⁶

- A. Pinaagi sa Dios (2 Mga Taga-Corinto 5:18-19; Mga Taga-Colosas 1:20).
- B. Ngadto sa Dios (Mga Taga-Roma 5:10; 2 Mga Taga-Corinto 5:20; Mga Taga-Efeso 2:14-17).
- III. Ang magtotoo natubos, nalukat gikan sa merkado sa ulipon sa sala²⁷ (Mga Taga-Roma 3:24; Mga Taga-Colosas 1:14; 1 Pedro 1:18).
- IV. Ang pagkahinukman na sa magtotoo, o waykatapusang paghukum, gitangtang na (Juan 3:18; 5:24; Mga Taga-Roma 8:1).
- V. Ang mapulihon nga espirituhanong kamatayon ni Kristo didto sa krus mibayad sa silot para sa tanang mga sala (Mga Taga-Roma 4:25; Mga Taga-Efeso 1:7; 1 Pedro 2:24).
- VI. Ang matag magtotoo makadawat sa pagpakig-uli para sa mga sala; ang Dios natagbaw sa gibuhat sa Iyang Anak (Mga Taga-Roma 3:25-26; 1 Juan 2:2; 4:10).
- VII. Ang magtotoo patay na sa daang kinabuhi, sa kinaiyang makasasala, apan buhi diha sa Dios, retroactive posisyonal nga kamatuuran. Siya maoy:
 - A. Gilansang uban kang Kristo (Mga Taga-Roma 6:6; Mga Taga-Galacia 2:20).
 - B. Namatay uban kang Kristo (Mga Taga-Roma 6:8; Mga Taga-Colosas 3:3; 1 Pedro 2:24).
 - C. Gilubong uban kang Kristo (Mga Taga-Roma 6:4; Mga Taga-Colosas 2:12).
 - D. Nabanhaw uban kang Kristo, ang kasamtangang posisyonal nga kamatuuran (Mga Taga-Roma 6:4; 7:4; Mga Taga-Colosas 2:12; 3:1).
- VIII. Ang magtotoo gawasnong na gikan sa Balaod ni Moses. Siya maoy:
 - A. Patay ngadto sa Balaod (Mga Taga-Roma 7:4).
 - B. Giluwas (Mga Taga-Roma 6:14; 7:6; 2 Mga Taga-Corinto 3:6-11; Mga Taga-Galacia 3:25).

27. Thieme, *Slave Market of Sin*.

- IX. Ang magtotoo natawo-pag-usab (Juan 13:10; 1 Mga Taga-Corinto 6:11; Titus 3:5). Siya maoy:
- A. Natawo pag-usab (Juan 3:7; 1 Pedro 1:23).
 - B. Usa ka anak sa Dios (Mga Taga-Roma 8:16; Mga Taga-Galacia 3:26).
 - C. Usa ka anak nga lalaki sa Dios (Juan 1:12; 2 Mga Taga-Corinto 6:18; 1 Juan 3:2).
 - D. Usa ka bag-ong binuhat (2 Mga Taga-Corinto 5:17; Mga Taga-Galacia 6:15; Mga Taga-Efeso 2:10).
- X. Ang magtotoo gisagup sa Dios, gihimong usa ka hamtong nga anak tungud sa posisyonal nga kamatuuran (Mga Taga-Roma 8:15, 23 sa pagkabanhaw; Mga Taga-Efeso 1:5).
- XI. Ang magtotoo gihimong madawat na sa Dios (Mga Taga-Efeso 1:6; 1 Pedro 2:5). Siya maoy:
- A. Gihimo nga matarong pinaagi sa impyutasyon (Mga Taga-Roma 3:22; 1 Mga Taga-Corinto 1:30; 2 Mga Taga-Corinto 5:21; Mga Taga-Filipos 3:9).
 - B. Posisyonal nga gibalaan (1 Mga Taga-Corinto 1:30; 6:11).
 - C. Gihingpit sa kahangturan (Mga Hebreohanon 10:14).
 - D. Gihimong takus para sa panulundon (Mga Taga-Colosas 1:12).
- XII. Ang magtotoo nahitarong, gideklarar nga matarong (Mga Taga-Roma 3:24; 5:1, 9; 8:30; 1 Mga Taga-Corinto 6:11; Titus 3:7).
- XIII. Ang magtotoo makadawat sa talagsaong pagkamapuslanon sa divine nga gahum (2 Pedro 1:3).
- XIV. Ang magtotoo gipasaligan sa usa ka langitnong pagkalumulupyo pinasikad sa pagpakig-uli (Lucas 10:20; Mga Taga-Efeso 2:14-19; Mga Taga-Filipos 3:20).
- XV. Ang magtotoo giluwat gikan sa gingharian ni Satanas (Mga Taga-Colosas 1:13a; 2:15).
- XVI. Ang magtotoo gibalhin ngadto sa gingharian sa Dios (Mga Taga-Colosas 1:13b).

- XVII. Ang magtotoo anaa na karon sa lig-ong patukuranan (1 Mga Taga-Corinto 3:11; 10:4; Mga Taga-Efeso 2:20).
- XVIII. Ang matag magtotoo maoy usa ka gasa gikan sa Dios nga Amahan ngadto kang Kristo (Juan 10:29; 17:2, 6, 9, 11-12, 24).
- XIX. Ang magtotoo posisyonal nga giluwag gikan sa gahum sa kinaiyang makasasala (Mga Taga-Roma 8:2; Mga Taga-Filipos 3:3; Mga Taga-Colosas 2:11).
- XX. Ang matag magtotoo gitudlo nga usa ka pari ngadto sa Dios. Kita maoy:
A. Usa ka balaan nga pagkapari (1 Pedro 2:5, 9).
B. Usa ka harianong pagkapari (1 Pedro 2:9; Pinadayag 1:6).
- XXI. Ang magtotoo nakadawat sa waykatapusang seguridad (Juan 10:28-29; Mga Taga-Roma 8:32, 38-39; Mga Taga-Galacia 3:26; 2 Timoteo 2:13).
- XXII. Ang magtotoo gitagaan sa pagduul sa Dios (Mga Taga-Roma 5:2; Mga Taga-Efeso 2:18; Mga Hebreohanon 4:16; 10:19-20).
- XXIII. Ang matag magtotoo sulud sa “pinakadaghan” nga grasyahanong pag-atiman sa Dios (Mga Taga-Roma 5:9-10). Kita maoy:
A. Mga tumong sa Iyang gugma (Mga Taga-Efeso 2:4; 5:2).
B. Mga tumong sa Iyang grasya.
1. Para sa kaluwagan (Mga Taga-Efeso 2:8-9).
2. Para sa pagbantay (Mga Taga-Roma 5:2; 1 Pedro 1:5).
3. Para sa pag-alagad (Juan 17:18; Mga Taga-Efeso 4:7).
4. Para sa pagpanudlo (Titus 2:12).
C. Mga tumong sa Iyang gahum (Mga Taga-Efeso 1:19; Mga Taga-Filipos 2:13).
D. Mga tumong sa Iyang pagkamatinumanon (Mga Taga-Filipos 1:6; Mga Hebreohanon 13:5b).
E. Mga tumong sa Iyang kalinaw (Juan 14:27).

- F. Mga tumong sa Iyang kahupayan (2 Mga Taga-Tesalonica 2:16).
- G. Mga tumong sa Iyang pangamuyo (Mga Taga-Roma 8:34; Mga Hebreohanon 7:25; 9:24).
- XXIV. Ang magtotoo mao ang tigdawat sa usa ka panulundon ingon nga manununod sa Dios ug isigkamanununod uban ni Kristo (Mga Taga-Roma 8:17; Mga Taga-Efeso 1:14, 18; Mga Taga-Colosas 3:24; Mga Hebreohanon 9:15; 1 Pedro 1:4).
- XXV. Ang matag magtotoo adunay bag-ong posisyon diha ni Kristo (Mga Taga-Efeso 2:6). Kita maoy:
- A. Mga kauban ni Kristo sa kinabuhi (Mga Taga-Colosas 3:4).
- B. Mga kauban ni Kristo sa pagpangalagad (1 Mga Taga-Corinto 1:9).
1. Mga magbubuhat kauban sa Dios (1 Mga Taga-Corinto 3:9; 2 Mga Taga-Corinto 6:1).
 2. Mga sulugoon sa Bag-ong Kasabutan (2 Mga Taga-Corinto 3:6).
 3. Mga embahador (2 Mga Taga-Corinto 5:20).
 4. Buhi nga mga epistola (2 Mga Taga-Corinto 3:3).
 5. Mga sulugoon sa Dios (2 Mga Taga-Corinto 6:4).
- XXVI. Ang mga magtotoo maoy mga tigdawat sa waykatapusang kinabuhi (Juan 3:15; 10:28; 20:31; 1 Juan 5:11-12).
- XXVII. Ang magtotoo gibuhat nga usa ka bag-ong espirituhanong kaliwatan (2 Mga Taga-Corinto 5:17).
- XXVIII. Ang magtotoo maoy usa ka kahayag diha sa Ginoo, kabahin sa anghelanong away²⁸ (Mga Taga-Efeso 5:8; 1 Mga Taga-Tesalonica 5:4-5).
- XXIX. Ang magtotoo maoy nahiusa diha sa Amahan, Anak ug Balaang Espiritu. Kita maoy:
- A. Diha sa Dios (1 Mga Taga-Tesalonica 1:1; cf., "Dios

28. Thieme, *Anti-Semitism* (2003), 10-12, 87-91; *The Angelic Conflict* (2012).

anaa kaninyo,” Mga Taga-Efeso 4:6);

B. Diha ni Kristo (Juan 14:20; cf. “Si Kristo anaa kaninyo,” Mga Taga-Colosas 1:27);

1. Usa ka myembro sa Iyang Lawas (1 Mga Taga-Corinto 12:13).

2. Usa ka sanga sa Paras (Juan 15:5).

3. Usa ka bato sa Katukuran (Mga Taga-Efeso 2:21-22; 1 Pedro 2:5).

4. Usa ka karnero sa usa ka Panon (Juan 10:27-29).

5. Kabahin sa Iyang Pangasaw-onon (Mga Taga-Efeso 5:25-27; Pinadayag 19:6-8; 21:9).

6. Usa ka pari sa gingharian sa mga pari (1 Pedro 2:9).

C. Diha sa Balaang Espiritu (Mga Taga-Roma 8:9; “ang Espiritu anaa kaninyo”).

XXX. Ang matag magtotoo maoy tigdawat sa mga ministeryo sa Balaang Espiritu. Siya maoy:

A. Natawo sa Espiritu (Juan 3:5-8).

B. Nabawtismohan diha sa Espiritu (Mga Buhat 1:5; 1 Mga Taga-Corinto 12:13).

C. Gipuy-an sa Espiritu (Juan 7:39; Mga Taga-Roma 5:5; 8:9; 1 Mga Taga-Corinto 3:16; 6:19; Mga Taga-Galacia 4:6; 1 Juan 3:24).

D. Giselyohan sa Espiritu (2 Mga Taga-Corinto 1:22; Mga Taga-Efeso 4:30).

E. Gihatagan sa espirituhanong mga gasa (1 Mga Taga-Corinto 12:11, 27-31; 13:1-2).

XXXI. Ang magtotoo nahimaya (Mga Taga-Roma 8:30).

XXXII. Ang magtotoo nakompleto diha kang Kristo (Mga Taga-Colosas 2:10).

XXXIII. Ang magtotoo nanag-iya sa matag espirituhanong panalangin nga gihatag niadtong milabay nga eternidad (Mga Taga-Efeso 1:3).

XXXIV. Ang magtotoo nakadawat sa usa ka tawhanong espiritu kauban sa Balaang Espiritu (Mga Taga-Roma 8:16; 1 Mga Taga-Corinto 2:12; 2 Mga Taga-Corinto 7:13; 1 Mga Taga-Tesalonica 5:23).

- XXXV. Ang tanang mga sala ug mga kalapasan sa magtotoo gipapas²⁹ (Isaiah 43:25; 44:22).
- XXXVI. Ang magtotoo maoy tigdawat sa epektibong grasya (Mga Taga-Efeso 1:13).
- XXXVII. Ang magtotoo gipasaligan sa usa ka binanhaw nga lawas sa kahangturan (1 Mga Taga-Corinto 15:40-54).
- XXXVIII. Ang magtotoo mao ang hinatagan sa dilimitadong panghimayad (2 Mga Taga-Corinto 5:14-15, 19; 1 Timoteo 2:6; 4:10; Titus 2:11; Mga Hebreohanon 2:9; 2 Pedro 2:1; 1 Juan 2:2).
- XXXIX. Ang magtotoo adunay patas nga pribilihiyo ug patas nga oportunidad diha sa pagkapinili ug pagkalinain (Mga Taga-Roma 12:3; Mga Taga-Efeso 3:16-19).

MABAKWI NGA ABSOLUTO

- XL. Ang magtotoo maoy napuno diha sa Balaang Espiritu sa higayon sa kaluwasan (Mga Taga-Galacia 3:3). Ang pagpuno sa Balaang Espiritu nga madawat sa panahon sa kaluwasan maoy mabakwi sa dihang ang magtotoo makasala. Ang pagpuno sa Balaang Espiritu maoy mahibalik sa dihang ang magtotoo morebound.

29. Thieme, *Reversionism*.

Timan-anan sa Kasulatan

KARAANG TESTAMENTO

GENESIS

5:3.....	1
16:7-13	45
22:11-18.....	45
24:7.....	45
24:40.....	45
31:11-13.....	45
41:38.....	47
48:15-16	45

EXODO

3:2.....	45
3:14.....	19
13:21.....	45
14:19.....	45
23:20.....	45
25:8.....	4
28:3.....	47
32:34.....	45

NUMEROS

20:16.....	45
------------	----

MGA MAGHUHUKUM

3:10.....	47
6:11-23.....	45

1 SAMUEL

10:10.....	47
------------	----

1 MGA HARI

17.....	18
18.....	11, 18
18:40.....	11
19.....	11
19:1.....	12
19:2.....	12
19:3.....	13
19:4.....	13
19:5.....	15
19:6-7	15
19:8.....	16
19:9.....	16
19:10.....	18, 19
19:11.....	20
19:12.....	20

2 MGA HARI

2:9..... 11

1 CRONICAS

21:15-18 45

MGA SALMO

32:5..... 10

51:3..... 10

51:11..... 10,47

MGA PROBERBIO

1:23..... 48

23:7..... 36

ISAIAH

41:10..... 16

42:1..... 30

43:25..... 56

44:22..... 56

63:9..... 45

64:6..... 3

JEREMIAH

15:16..... 35

ZECHARIAH

1:12-13 45

4:6..... 20

BAG-ONG TESTAMENTO

MATEO	10:27-29	55
	10:28.....	54
4:1.....	10:28-29	53
4:4.....	10:29.....	53
5:17.....	13:10.....	52
12:14-32	14:6.....	9
12:28.....	14:20.....	55
22:6-40	14:26.....	7,48
22:14.....	14:27.....	53
22:21.....	15:5.....	55
	15:26.....	30
LUCAS	16:7.....	30,38
	16:7-11.....	49
10:20.....	16:12-14	49
	16:13.....	7,28,31
JUAN	16:14.....	38,48
	17:2.....	53
1:12.....	17:6.....	53
1:18.....	17:9.....	53
3:1-16	17:11-12.....	53
3:5.....	17:18.....	53
3:5-8	17:24.....	53
3:7.....	20:31.....	54
3:15.....		
3:18.....	MGA BUHAT	
5:24.....	1:5.....	47,55
6:35.....	2:23.....	50
6:46	5.....	41
7:39.....	5:1-10	40
8:12.....		

7:30-35	45	8:1.....	51
7:51.....	40	8:2.....	28,30,53
16:31.....	8	8:2-4	48
MGA TAGA-ROMA			
3:22.....	52	8:3.....	28
3:24.....	51,52	8:4.....	29
3:25.....	24	8:9.....	4,47,55
3:25-26	51	8:15.....	52
4:3.....	9	8:16.....	52,55
4:17-21	10	8:17.....	54
4:25.....	51	8:23.....	52
5:1.....	52	8:29.....	50
5:2.....	53	8:29-30	50
5:5.....	55	8:30.....	52,55
5:9.....	52	8:32.....	53
5:9-10	53	8:33.....	50
5:10.....	51	8:34.....	54
5:12.....	2	8:38-39	53
6:4.....	51	10:4.....	26,48
6:6.....	2,51	12:3.....	56
6:8.....	51	13:8.....	48
6:12.....	3	16:17-18	48
6:14.....	26,51	1 MGA TAGA-CORINTO	
6:23.....	8	1:9.....	54
7:4.....	51	1:30.....	52
7:5.....	2	2:9-16	49
7:6.....	51	2:12.....	55
7:7.....	3	3:9.....	54
7:13.....	1	3:11.....	53
7:15.....	39	3:16.....	55
7:18.....	2	5:7.....	25
8.....	34	6:11.....	52
		6:19.....	4,55

6:19-20	47,48	3:26.....	52,53
6:20.....	39	4:4-7	42
10:4.....	53	4:6.....	55
12:11	48,55	4:19.....	37,48
12:13.....	47,55	5:16.....	1,7,32
12:27-31	55	5:18.....	26,48
13:1-2	55	5:19-21	3
15:40-54	56	5:22-23	7,26,30,43,48
		6:15.....	52

2 MGA TAGA-CORINTO

1:22.....	48,55
3:3.....	48,54
3:6.....	54
3:6-11.....	51
5:7.....	44
5:14-15	56
5:17.....	52,54
5:18-19	51
5:19.....	56
5:20.....	51,54
5:21.....	52
6:1.....	54
6:4.....	54
6:11-12.....	48
6:18.....	52
7:13.....	55
9:7.....	41

MGA TAGA-GALACIA

2:20.....	51
3:3.....	56
3:25.....	51

MGA TAGA-EFESO

1:3.....	10,55
1:5.....	50,52
1:6.....	8,52
1:7.....	51
1:11	50
1:13.....	48,56
1:14.....	54
1:18.....	54
1:19.....	53
2:3.....	3
2:4.....	53
2:6.....	54
2:8-9	47,53
2:10.....	52
2:14-17	51
2:14-19	52
2:18.....	53
2:20.....	53
2:21-22	55
3:14.....	35
3:16.....	35
3:16-19	56

3:17.....	36	2:12.....	51
4:5.....	47	2:15.....	52
4:6.....	55	3:1.....	51
4:7.....	53	3:3.....	51
4:22.....	1	3:4.....	54
4:30.....	40,42,48,55	3:12.....	50
5.....	34	3:24.....	54
5:1.....	48		
5:2.....	53	1 MGA TAGA-TESALONICA	
5:8.....	54	1:1.....	54
5:14.....	31	1:4.....	50
5:15.....	32	4:14-17	3
5:16.....	32	5:4-5	54
5:17.....	33	5:19.....	40,41
5:18.....	4,33,43,48	5:23.....	55
5:25-27	55	5:24.....	50
MGA TAGA-FILIPOS		2 MGA TAGA-TESALONICA	
1:6.....	53	2:7.....	49
1:20.....	36	2:16.....	54
2:13.....	53		
3:3.....	53	1 TIMOTEO	
3:9.....	52	2:6.....	56
3:20.....	52	4:10.....	56
		6:16.....	45
MGA TAGA-COLOSAS			
1:12.....	52	2 TIMOTEO	
1:13.....	52	2:13.....	53
1:14.....	51		
1:20.....	51	TITUS	
1:27.....	55	1:1.....	50
2:10.....	55		
2:11.....	53		

2:11.....56
 2:12.....53
 3:5.....47,52
 3:7.....52

2:2.....42
 2:4.....50
 2:5.....27,52,53,55
 2:9.....27,53,55
 2:24.....51

MGA HEBREOHANON

1:3.....8
 2:9.....56
 4:16.....53
 5:6.....23
 6:1.....3
 7:25.....54
 9:1-2823
 9:4.....24
 9:15.....54
 9:24.....54
 10:1.....23,24
 10:14.....52
 10:19-2053
 10:20.....23
 12:1.....3
 13:5.....53

SANTIAGO

5:17-1810

1 PEDRO

1:2.....50
 1:4.....54
 1:5.....53
 1:18.....51
 1:23.....52

2 PEDRO

1:3.....10,44,52
 1:4.....48
 2:1.....56
 3:18.....43

1 JUAN

1:6-742
 1:9.....7,31,34,39,48
 2:2.....51,56
 2:10-11.....42
 3:2.....52
 3:4-942,48
 3:24.....55
 4:10.....51
 4:12.....45
 5:11-12.....54
 5:16.....41

PINADAYAG

1:6.....27,53
 5:10.....27
 19:6-855
 20:6.....27
 21:9.....55

**SUKARANAN NGA MGA LIBRO NI R. B. THIEME, JR.
GIREKOMENDAR NGA HAN-AY**

The Plan of God
The Trinity
Slave Market of Sin
The Barrier
Rebound & Keep Moving
Isolation of Sin
The Faith-Rest Life
God the Holy Spirit vs. The Sin Nature
Mental Attitude Dynamics
Heathenism
Divine Guidance
Prayer
Witnessing
The Prodigal Son

DOKTRINAL NGA MGA PAGTOON SA BIBLIYA

Doktrina sa Bibliya, ang unud sa pagtudlo nga gikuha gikan sa literal nga interpretasyon sa mga Kasulatan, maoy sukdanan sa espirituhanong kamatuuran. Ang pagtoon sa Bibliya naghatag og espirituhanong pampabaskog sa Kristohanon (Mateo 4:4).

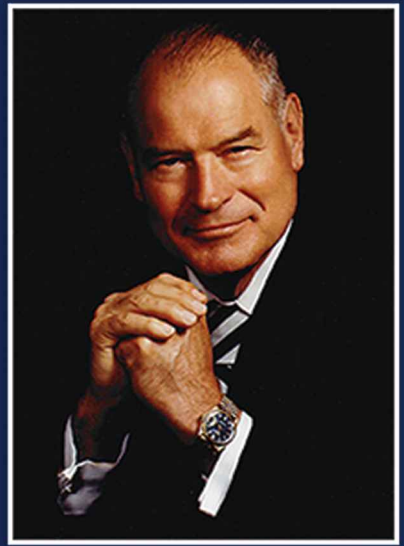
Ang pagkamahinungdanon sa doktrina sa Bibliya pagahatagan gayud og importansiya (Mga Salmo 138:2). Ang Dios nagsugo sa Kristohanon aron sa pag-usab espirituhanon (Mga Taga-Roma 12:2). Kini nga pagkausab nanginahanglan og kada adlaw nga pagbag-o sa hunahuna pinaagi sa pagkat-on ug paggamit sa Pulong sa Dios (2 Mga Taga-Corinto 4:16; Mga Taga-Efeso 4:23).

Sa daghan nang katuigan ang doktrinal nga mga klase sa Bibliya nga gitudlo ni R.B. Thieme, Jr., nakahatag sa adlaw-adlaw nga espirituhanong pagkaon para sa iyang kongregasyon. Mga mantalaan, DVDs, ug MP3 CDs anaa nga walay bayad o obligasyon. Usa ka Catalogo sa Doktrinal nga mga Pagtoon sa Bibliya ipanghatag base sa inyong hangyo.

R.B. THIEME, JR., BIBLE MINISTRIES
P.O. BOX 460829
HOUSTON, TEXAS 77056-8829
www.rbthieme.org
713-621-3740

Si ROBERT B. THIEME, JR., (1918-2009), nagpabiling makahuluganong tingog sa Kristiyanismo sa tibuuk kalibutan. Ang iyang makugihon, mapatin-awong pagtudlo gibase sa orihinal nga mga lengguwahe sa Kasulatan inubanan sa paglandag sa makasaysayong konteksto sa panahon nga gisulat ang Bibliya. Ang iyang modernong sistema sa bokabularyo, mga ilustrasyon, ug mga kategoriya Biblikal sa tin-aw nagpahayag sa dimasayup nga mga kamatuuran sa Pulong sa Dios. Si Thieme nakarekord og labaw sa napulog-usa ka libo ka mga oras nga mga pagtudlo ug nakamantala og labaw sa usa ka gatos ka mga libro nga naglukup og dako sa bersikulo-matag-bersikulo sa Bibliya.

Si Thieme nakatapos didto sa University of Arizona (Phi Beta Kappa) ug Dallas Theological Seminary (summa cum laude). Ang iyang pagtungnga sa seminaryo nahunong tungud sa pagpangalagad militar sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan diin misaka siya sa ranggo nga tenyente koronel sa Kwerpo sa Kasundalohan sa Kahanginan sa Estados Unidos. Human natapos sa iyang padayon nga pagtungnga niadtong 1950, siya nahimong pastor-magtutudlo sa Simbahan sa Berachah sa Houston, Texas. Ang iyang malukpanong pagbansay sa Griyego, Hebreohanon, teyolohiya, kasaysayan, ug textual criticism naghatag og pundasyon sa iyang masuknaong propesyonal nga kinabuhi sa pagtoon ug pagtudlo sa Pulong sa Dios. Si Thieme miluwat sa pagkapastor-magtutudlo sa Simbahan sa Berachah human sa singkwentay tres ka mga tuig nga matinud-anong pagpangalagad.

Hulagway ni Robert Becker

DIOS NGA BALANG ESPIRITU BATOK ANG KINAIYANG MAKASASALA

mao ang wayhunong nga kinahiladmang away. Ang matag Kristohanon pinaagi sa iyang kaugalingong kabubut-on ang naghukum kinsa ang nagkontrol sa iyang kinabuhi sa bisan unsang gihatag nga higayon. Ang kinaiyang makasasala maoy tiunay diha sa pagkahimugso. Samtang kita buhi pa kita maghuput niini nga sa kaliwatang tigguba sa atong mga kinabuhi, uban ang resulta nga kita dili makatuman sa plano sa Dios. Apan ang katingalahang plano sa Dios mahimong matuman. Bugtong ang dimakitang ministeryo sa Dios nga Balaang Espiritu ang makabuhat sa Kristohanong paagi sa kinabuhi.

Kini nga libro nagsulti sa kulbahinam nga sugilanon ni Elijah diha sa 1 Mga Hari 19. Human sa usa ka labing gamhanang espirituhanong kadaugan, siya milayas diha sa kahadlok tungud sa usa ka waykahulugan nga bahad batok sa iyang kinabuhi. Ang espirituhanong bayani nahimong hingpit nga waykapuslanan. Kini nga sa Karaang Testamentong propeta sa tataw naghulagway sa usa ka prinsipyo nga magamit ngadto sa matag Bag-ong Testamentong magtotoo. Adunay usa ka dakong kalainan tali sa pagpuyo ubus sa pagkontrol sa kinaiyang makasasala ug paggawi sa usa ka kinabuhi sa espirituhanong kabaskog ubus sa pagkontrol sa Balaang Espiritu.